

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea Strategiei județene în domeniul
protecției și promovării drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020**

Consiliul Județean Botoșani, întrunit în ședință ordinară la data de 27.02.2014,
urmăre adresei 1977 din 29.01.2014 a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, înregistrată la Consiliul Județean Botoșani cu nr. 1909 din 30.01.2014,
analizând Expunerea de motive a președintelui și vicepreședinților Consiliului Județean Botoșani privind aprobarea *Strategiei județene în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020*,

văzând:

- Raportul de specialitate comun al Direcției Dezvoltare și Promovare și Direcției Juridică, Administrație Publică Locală,
- Rapoartele de avizare ale comisiilor:
  - pentru activități economice, buget, finanțe, administrarea domeniului public și privat al județului, servicii publice și agricultură;
  - pentru învățământ, sănătate, familie, muncă și protecție socială, culte, activități social-culturale, sportive, tineret și de agrement;
  - pentru administrația publică locală, juridică, disciplină, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, cooperare și parteneriate;
- Hotărârea nr. 1 din 28.01.2014 a Colegiului Director al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, privind avizarea Proiectului Strategiei județene în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020,

în conformitate cu art. 1 alin. (2) lit. a) din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1434/2004, republicată, cu modificările ulterioare,

în baza prevederilor art. 91 alin. 5 lit. a) pct. 2 și art. 97 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările ulterioare,

h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. Se aprobă *Strategia județeană în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului pentru perioada 2014-2020*, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Președintele Consiliului Județean Botoșani, prin direcțiile din cadrul aparatului de specialitate, și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

PREȘEDINTE,

Florin ȚURCANU

CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR AL JUDEȚULUI,
Marcel-Stelică BEJENARIU

Botoșani,
Nr. 25 din 27.02.2014

ROMÂNIA
JUDEȚUL BOTOȘANI
CONSILIUL JUDEȚEAN

Botoșani, Piața Revoluției 1-3, Cod postal: 710236, Tel: +40 231 514712, +40 231 514713, +40 231 514714;
Fax: +40 231 514715, +40 231 515020, +40 231 536155, +40 231 529220; Web: www.cjbotosani.ro; E-mail: consiliu@cjbotosani.ro

Anexă
la Hotărârea nr. 25 din 27.02.2014
(Nr. pagini = 57)

**Strategia județeană în domeniul protecției
și promovării drepturilor copilului
pentru perioada 2014-2020**

PREȘEDINTE,
Florin TURCANU

CONTRASEMNEAZĂ:
SECRETAR AL JUDEȚULUI,
Marcel-Stelică BEJENARIU

CONSILIUL JUDEȚEAN BOTOȘANI
DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI
Botoșani, strada M. Gorki nr.4 ,tel: 0231537993, fax:0231511047,
e-mail:dgaspcbt@yahoo.com
www.dgaspcbt.ro

STRATEGIA JUDEȚEANĂ
ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI ȘI PROMOVĂRII DREPTURILOR COPILULUI

JUDEȚUL BOTOȘANI

2014-2020

CAPITOLUL I CADRU GENERAL. MISIUNE

Misiunea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani –

Componenta pentru Protecția Drepturilor Copilului:

- asigurarea unei protecții personalizate într-un mediu familial;
- respectarea și promovarea drepturilor copilului pentru toți copiii aflați în dificultate din județ, în vederea dezvoltării armonioase a acestora;
- continuarea implementării reformei în domeniul prevenirii separării copilului de părinți și al protecției speciale a copilului separat temporar sau definitiv de părinți, a procesului de dezinstituționalizare și de dezvoltare a unei infrastructuri de servicii bazate pe conceptul familial.

Obiectivul general al strategiei:

Mobilizarea resurselor necesare, responsabilizarea factorilor relevanți și asigurarea unui parteneriat eficient în vederea protecției și respectării drepturilor copilului, precum și a îmbunătățirii condiției copilului și valorizării sale în societatea românească.

Principiile care stau la baza prezentei strategii sunt:

- Promovarea și respectarea interesului superior al copilului
- Universalitatea, nediscriminarea și egalitatea de șanse
- Primordialitatea responsabilității părinților
- Abordarea sistemică și solidaritatea
- Intervenția intersectorială și interdisciplinară
- Promovarea parteneriatului
- Asigurarea transparenței, participării și consultării
- Asigurarea stabilității, continuității și complementarității

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani va acționa împreună cu autoritățile publice locale, cu celelalte instituții județene și comunitatea locală pentru a crea și dezvolta servicii care să se adreseze eficient copiilor și familiilor acestora, asigurându-se că fiecare copil trăiește într-o familie. Dovezile științifice atestă faptul că îngrijirea instituțională duce în mod inevitabil la rezultate mai slabe în ceea ce privește calitatea vieții, comparativ cu serviciile de calitate din cadrul comunității, echivalând adesea cu o viață întreagă de excludere din societate și de segregare.

Studiile științifice asupra dezvoltării timpurii a copiilor demonstrează faptul că, atunci când este vorba despre copii de vârste foarte mici, până și o perioadă de timp relativ scurtă petrecută în mediul instituționalizat poate afecta negativ dezvoltarea cerebrală și poate avea consecințe asupra echilibrului emoțional și asupra comportamentului care durează întreaga viață.

Pentru promovarea principiilor care stau la baza prezentei strategii se vor avea în vedere următoarele obiective:

- ❖ Dezvoltarea de servicii pentru asigurarea protecției drepturilor tuturor copiilor;
- ❖ Dezvoltarea de servicii alternative de protecție care se adresează copilului în situație de risc social și familiei acestuia; diversificarea și creșterea calității serviciilor de prevenire și a celor de protecție a copilului separat de părinți; **Asigurarea tranziției de la**

Îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat;

❖ Dezvoltarea de programe pentru integrarea socio-profesională și vocațională în acord cu potențialul individual propriu al copiilor/tinerilor aflați în sistem și finalizarea reorganizării/închiderii centrelor de plasament clasice ce oferă protecție la astfel de copii;

❖ Asigurarea calității serviciilor din sistemul județean de protecție a copilului, în concordanță cu standardele de cost și de calitate aprobate pe plan național;

❖ Sprijinirea autorităților publice locale în vederea dezvoltării de către acestea a unor servicii primare, în funcție de nevoi: centre de zi, after school, programe de prevenire a abandonului și reintegrarea familială, servicii de consiliere și suport; de asemenea, acordarea de asistență tehnică pentru crearea și dezvoltarea în mod individual sau în grup de comunități a unor servicii comunitare integrate – în care copiii și părinții vor putea beneficia atât de servicii sociale cât și medicale și educaționale;

❖ Promovarea abordării participative și multisectoriale a problematicii copilului, facilitând respectarea interesului superior al copilului în toate domeniile.

❖ Susținerea integrării tinerilor care părăsesc sistemul de protecție

❖ Coordonarea activităților de asistență socială și protecție a familiei și a drepturilor copilului la nivelul județului.

Context - Situația județului Botoșani:

Date geografice:

Județul Botoșani reprezintă porțiunea cuprinsă între Siret și Prut, în extremitatea de nord - est a țării, la granița cu Ucraina (la nord) și Republica Moldova (la est). La vest și sud se învecinează cu județele Suceava și Iași.

Suprafața totală a județului a fost în 1938 de 4062 kmp, dar s-a extins până la 4986 kmp în 1996, menținându-se aceeași și în anul 2000, ceea ce reprezintă 2,1% din teritoriul național. Există o rețea densă de ape. Lacurile și apele curgătoare cuprind 138,3 kmp din suprafața județului (2,8 %).

Teritoriul județului se află în întregime în zona de dealuri a Moldovei de Nord. Județul Botoșani are o bogată rețea hidrografică alcătuită din râurile Siret, Prut, Jijia, Bașeu, Sitna și unii afluenți mai mici, pe cursul cărora s-au amenajat 148 de lacuri, cu o suprafață de 3.600 ha, iar pe râul Prut, la frontiera cu Republica Moldova, s-a construit un important nod hidrotehnic (750 milioane mc. de apă).

UNITĂȚI ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Județul Botoșani cuprinde două municipii, cinci orașe și 71 comune:

- **Municipii:** Botoșani (reședință de județ) și Dorohoi (declarat municipiu în anul 1994).
- **Orașe:** Darabani, Săveni, Bucecea, Flămânzi, Ștefănești (ultimele trei fiind ridicate la rangul de oraș în anul 2004).
- **Comune:** Adășeni, Albești, Avrămeni, Bălușeni, Blândești, Brăești, Broscăuți, Călărași, Căndești, Concești, Copălău, Cordăreni, Corlăteni, Corni, Coșula, Coșușca, Cristești, Cristinești, Curtești, Dersca, Dăngeni, Dimăcheni, Dobârceni, Drăgușeni, Durnești, Frumușica, George Enescu, Gorbănești, Havârna, Hănești, Hilișeu-Horia, Hlipiceni, Hudești, Ibănești, Leorda, Lozna, Lunca, Manoleasa, Mihai Eminescu, Mihăileni,

Mihălășeni, Mileanca, Mitoc, Nicșeni, Păltiniș, Pomârla, Prăjeni, Rădăuți-Prut, Răchiți, Răuseni, Ripiceni, Roma, Românești, Santa Mare, Stăuceni, Suharău, Sulița, Șendriceni, Știubieni, Todireni, Trușești, Tudora, Ungureni, Unțeni, Văculești, Viișoara, Vârfu Câmpului, Vlădeni, Vlăsinești, Vorniceni, Vorona.

Conform unui raport întocmit de către Direcția Județeană de Statistică Botoșani, la data de 20 octombrie 2011 - data ultimului recensământ al populației, populația stabilă a județului Botoșani era de 412.626 persoane (față de 452.834 persoane înregistrate la recensământul din anul 2002) din care 209.440 femei (50,76 %). Față de situația existentă la recensământul anterior, populația stabilă a scăzut cu 40,2 mii persoane din care 21,3 mii femei.

Populația stabilă a celei mai mari localități din județ este de 106.847 persoane (față de 115 mii persoane la recensământul din 2002). Populația stabilă a celor mai importante orașe este următoarea: municipiul Botoșani - 106.000 persoane; municipiul Dorohoi 24.300 persoane; orașul Flămânzi 10.100 persoane. Comunele cu cel mai mare număr de populație stabilă sunt: Vorona cu 7500 persoane; Mihai Eminescu cu 7000 persoane; Ungureni 6600 persoane, iar cele cu cel mai mic număr de persoane ce fac parte din populația stabilă sunt Concești cu 1800 persoane; Adășeni cu 1400 persoane; Dimăcheni cu 1400 persoane.

În municipii și orașe trăiesc 167800 persoane, reprezentând 40,7% din totalul populației stabile. Față de situația de la penultimul recensământ, ponderea populației stabile din mediul urban a crescut cu 4,0 puncte procentuale în detrimentul mediului rural.

În anul 2011 copiii înregistrați la nivelul județului Botoșani (0-14 ani) dețin o pondere de 19%, populația tânără (15-24 ani) reprezintă un procent de 12,2%, persoanele mature (25-64 ani) formează majoritatea de 51,2% iar persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezintă 17,6% din total. Persoanele de 85 ani și peste dețin o pondere de 1,7% din totalul populației stabile. Din totalul populației de 10 ani și peste, 57,13% au un nivel scăzut de educație (primar, gimnazial sau fără școală absolvită), față de 64,7% la recensământul din 2002, 35,84% nivel mediu (postliceal, profesional sau tehnic de maiștri) comparativ cu 32% în anul 2002 și 7,3% nivel superior comparativ cu 3,3% în anul 2002. La data de 20 octombrie 2011 se regăseau și 6281 persoane analfabete.

Bilanțul forței de muncă ne indică o scădere semnificativă în ceea ce privește populația activă civilă care era în anul 2000 la 210,6 mii persoane, iar în 2011 152,7 mii persoane și populația ocupată în 2000 era 175,5 mii persoane, iar în 2011, 146,6 mii persoane.

Informația privind etniile a fost disponibilă pentru 393,7 mii persoane din totalul celor 412,6 mii persoane. S-au declarat români 388,2 mii persoane (98,61%); de etnie romă s-au declarat 4,2 mii persoane (1,06%). Alte grupuri etnice pentru care s-au înregistrat un număr de peste 20 persoane sunt: ucrainieni 659 persoane (0,17%), ruși-lipoveni 404 persoane (0,10%), evrei 54 persoane (0,01%), unguri 38 persoane, germani 28 persoane, turci 23 persoane, armeni 21 persoane, italieni 20 persoane.

Față de anul 2002 s-a înregistrat o creștere a ponderii populației de etnie romă de la 0,75% la 1,06%. Descreșteri ale ponderii populației s-au înregistrat la următoarele etnii: română de la 98,81% la 98,61%; ucrainiană de la 0,20% la 0,17%; ruso-lipoveană de la 0,15% la 0,10%.

Observăm că generațiile născute după 1989, mult mai reduse ca dimensiune, se vor afla pe piața muncii în perioada 2020-2030 și vor avea de întreținut economic o populație vârstnică, numeroasă, inactivă economic. Dacă în anul 1992 la 100 persoane adulte reveneau 17 persoane în vârstă de 65 ani și peste, iar în anul 2002 aproape 21 persoane, în 2011 raportul s-a adâncit la 24 persoane vârstnice pentru 100 persoane cu vârstă de muncă. Sarcina economică a populației

adulte compusă din generațiile mici născute în ultimii 20 de ani, va cunoaște mai mult decât o dublare. Astfel se creează un dezechilibru cu mare risc de adâncire în viitor între segmentul de populație cu potențial de contribuabil și segmentul de populație de beneficiari.

Pensia medie lunară de asigurare socială de stat în anul 2000 era de 78,5 lei/persoană, iar în 2011 de 632lei/persoană. Pensia medie lunară de asigurare socială de agricultură în anul 2000 era de 19,3lei/persoană, iar în anul 2011, 316lei/persoană.

În județul Botoșani distribuția copiilor în funcție de vârstă, sex și mediul în care locuiesc, conform recensământului realizat în octombrie 2011 se prezintă astfel:

În județul Botoșani distribuția persoanelor vârstnice în funcție de vârstă, sex și mediul în care locuiesc, se prezintă astfel:

Categoriile de vârstă	Total general ambele sexe	Urban		Total	Rural		Total
		masculin	feminin		masculin	feminin	
0-4	22794	4557	4235	8792	7160	6842	14002
5-9	26931	4953	4761	9714	8793	8424	17217
10-14	28611	4941	4798	9739	9669	9203	18872
15-19	25875	5121	4971	10092	8220	7563	15783

Populația vârstnică din județul Botoșani pe categorii de vârste și sexe în mediul urban/rural

Categoriile de vârstă	Total general ambele sexe	Urban		Total	Rural		Total
		masculin	feminin		masculin	feminin	
65-69	16964	2369	2840	5209	5020	6735	11755
70-74	20439	2258	3050	5308	6188	8943	15131
75-79	17253	1632	2444	4076	5339	7838	13177
80-84	11268	950	1641	2591	3250	5339	8677
85 ani și peste	6828	485	1002	1487	1794	3542	5341

Raportul populației peste 65 ani din total populație	Raportul populației masculine peste 65 ani din total populație	Raportul populației feminine peste 65 ani din total populație
17,63 %	7,09%	10,54%

Situația persoanelor peste 65 de ani din județul Botoșani

Total populație	Total populație peste 65 ani	Între 65 și 69 ani	Între 70 și 74 ani	Peste 75 ani	Masculin	Feminin
412626	72752	16964	20439	35349	29285	43467

Date economice:

Principalele resurse naturale ale județului sunt constituite din rocile pentru materiale de construcție și păduri.

Principalele ramuri industriale dezvoltate în județul Botoșani sunt: fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (43,8%), industria textilă (26,4%), industria alimentară (13,6%), industria încălțăminte, articolelor de voiaj și marochinarie (5,1%), industria de mașini și aparate electrice (1,4%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (0,8%), industria de mașini și echipamente (0,8%), altele (8,1%).

Agricultura – a doua ramură ca importanță în economia județului- are o tradiție veche pe aceste meleaguri, totalul terenurilor agricole fiind de 393.468 ha. Județul Botoșani beneficiază de o rețea de comunicație cuprinzând 2121 km de drumuri și 161 km de cale ferată.

Problemele generale ale comunității:

- lipsa locurilor de muncă, fapt ce a determinat emigrarea unei mari părți a populației active în străinătate la munci ocazionale sau în alte localități cu potențial economic mai ridicat.
- creșterea natalității la categoria de populație fără nici un venit , singura sursă de venit fiind alocația de stat pentru copii și ajutorul social.
- fenomenul emigrării părinților în străinătate în scopul identificării unui loc de muncă .

Una din marile probleme cu care se confruntă județul Botoșani în prezent este rata ridicată a șomajului (rata șomajului la finele lunii februarie 2011 a fost de 6,1%) lipsa unui loc de muncă și implicit a unui venit constant.

La sfârșitul lunii februarie 2011, conform datelor comunicate de Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă, în județul Botoșani au fost înregistrați 9516 șomeri, din care 5961 bărbați și 3555 femei.

CARACTERISTICI ALE POPULAȚIEI DE COPII AFLAȚI ÎN EVIDENȚA DGASPC BOTOSANI – 31.12.2013

A. Numărul copiilor aflați în sistemul de protecție în anul 2014 (01.01.2014): 1616

1. copii instituționalizați în centre de plasament tip clasic : 136
2. copii instituționalizați în case rurale/complexe de tip familial/case și module de tip familial: 344
3. copii aflați cu măsura de protecție în centrele de plasament de tip familial ale OPA: 148
4. copii aflați în servicii alternative: **988 copii**:
  - copii aflați în plasament la asistenți maternali profesioniști: 411 ;
  - copii aflați în plasament familial și tutelă: 515
  - copii aflați în centre de îngrijire de zi: 32
  - copii aflați în centru maternal : 20 copii cu 10 mame

II. Numărul copiilor cu dizabilități din județ în anul 2014 (01.01.2014): 2059

- Cu grad de handicap mediu: 796 copii;
- Cu grad de handicap grav: 423 copii;
- Cu grad de handicap accentuat: 876 copii.

III. Numărul copiilor cu certificat de orientare școlară în anul 2014 (01.01.2014): 454 copii;

IV. Numărul copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate (01.01.2014): 4385 copii;

Număr de familii în care părinții sunt plecați la muncă în străinătate la începutul perioadei raportate	Numărul copiilor aflați în străinătate la începutul perioadei raportate	Numărul copiilor aflați în țară la începutul perioadei raportate	Numărul de copii cu măsuri de protecție la începutul perioadei raportate				Alte măsuri (plecați)	
			la domiciliu	la domiciliu în țară	la domiciliu în străinătate	la domiciliu în țară		
- cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate	187	260	215	0	0	27	18	0
- cu un singur părinte plecat la muncă în străinătate	643	882	789	14	21	46	12	0
- cu părinte unic susținător al familiei monoparentale plecat la muncă în străinătate	79	121	14	19	8	64	16	0
Total	909	1263	1018	33	29	137	46	0

* datele sunt solicitate de către DGASPC de la nivelul comunităților locale

Tabel 3.2

Număr de familii în care părinții sunt plecați la muncă în străinătate	Numărul copiilor aflați în străinătate	Numărul copiilor aflați în țară
1263	644	619

Tabel 3.3

Distribuția copiilor care beneficiază de servicii de protecție în grupuri de copii					
Grupuri de copii					
< 1 an	1-2 ani	3-5 ani	6-11 ani	12-17 ani	18-21 ani
26	39	189	280	394	335

GRUPUL TINTĂ al serviciilor derulate de către D.G.A.S.P.C. Botoșani – Componenta pentru

Protecția Copilului

- Copiii aflați la risc de separare de părinți.
- Copiii separați de părinți.
- Copiii părăsiți în unități sanitare.
- Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție și care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului.
- Copiii abuzați, neglijați, traficați sau supuși exploatării și oricăror forme de violență.
- Copiii migranți/remigranți
- Copiii cu părinți migranți
- Copiii consumatori de droguri sau alte substanțe psihotrope
- Copiii delincvenți (copiii care au efectuat fapte penale dar nu răspund penal).
- Copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave.
- Copiii străzii/copiii fără adăpost
- Copiii cu tulburări de comportament
- Copiii aparținând minorităților etnice
- Mame minore.

Strategia județeană în domeniul protecției copilului se adresează și părinților, atât în calitate de beneficiari direcți ai serviciilor sociale, alături de copii, cât și în vederea responsabilizării lor în creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii. Totodată, Strategia are în vedere profesioniștii care interacționează cu copiii, precum și comunitatea locală, respectând principiul subsidiarității.

LEGENDĂ:

- furnizori publici de servicii primare (SPLAS Botoșani, DAS Botoșani, Primării)
- centre de zi pentru copii, în subordinea SPAS – urilor/ primăriilor
- Creșa Municipală Botoșani, în subordinea SPLAS Botoșani
- centru de zi pentru copii cu dizabilități, în subordinea DGASPC Botoșani
- centre de plasament de tip clasic, în subordinea DGASPC Botoșani
- complexe de apartamente în subordinea, DGASPC Botoșani
- case de tip familial în subordinea, DGASPC Botoșani
- Centrul maternal, în subordinea DGASPC Botoșani
- Adăpostul pentru victimele violenței în familie, în subordinea SPLAS Botoșani
- Cantine de ajutor social în subordinea SPAS - urilor (Botoșani și Dorohoi)
- Cantina de ajutor social în subordinea Protopoplatului Botoșani
- Protopoplate (Botoșani și Dorohoi)
- Asociația intercomunitară Todireni - Albești

CAPITOLUL II

NEVOI PRIORITARE 2014 - 2020

1. Asigurarea unui mediu familial și a unei îngrijiri alternative - grup țintă - copii în situații de risc social și familiile acestora; comunitatea locală

Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat.

- creșterea responsabilităților și obligațiilor părinților în vederea asigurării creșterii, educării și întreținerii copiilor
- prevenirea separării copilului de părinți
- dezvoltarea serviciilor comunitare integrate (social, medical, educațional, de ocupare) în cadrul comunităților locale atât pentru copiii sănătoși cât și pentru copiii cu dizabilități.

2. Asigurarea sănătății și bunăstării copilului, adaptarea serviciilor medicale și de promovare a sănătății la nevoile copilului - grup țintă - copiii și familiile acestora, instituțiile publice cu atribuții în domeniul social și medical, autoritatea publică locală

- asigurarea dreptului copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate și de a beneficia de servicii medicale
- asigurarea unui nivel de trai și a unei sănătăți care să permită copilului dezvoltarea, sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială
- promovarea drepturilor copilului cu handicap la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare în vederea dezvoltării personalității sale și integrării în societate

3. Accesul la educație, activități recreative și culturale - grup țintă - copiii de vârstă preșcolară și școlară

- prevenirea abandonului școlar
- accesul copiilor la toate formele de educație în condiții nediscriminatorii
- adecvarea serviciilor de educație la nevoile copiilor și la nevoile societății
- asigurarea dreptului copilului la odihnă, vacanță, de participare la activități de petrecere a timpului liber

4. Protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi - grup țintă - copii aflați în dificultate și familiile acestora - inclusiv copiii cu dizabilități

- creșterea calității serviciilor de tip familial și rezidențial
- crearea /dezvoltarea de noi servicii de consiliere, informare și orientare
- acordarea de suport familiilor pentru a preveni apariția situațiilor de risc

5. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal - grup țintă - copiii care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal, familiile acestora; comunitatea locală

- prevenirea și combaterea acțiunilor sau comportamentelor deviate ale copiilor
- reintegrarea în societate a copiilor care au săvârșit o faptă penală și nu răspund penal
- menținerea unui serviciu de tip rezidențial la nivelul DGASPC pentru copiii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal și pentru care nu se poate institui măsura de supraveghere specializată

6. Protecția copilului împotriva exploatării, răpirii și a traficării - grup țintă - copiii victime ale răpirii, exploatării și a traficului de ființe umane; familiile acestora; Comunitatea locală

- prevenirea oricăror forme de exploatare, răpire și traficare a copiilor aflați în situații de risc;
  - reabilitarea și reintegrarea socio-familială a copiilor victime ale răpirii, exploatării și a traficului de ființe umane
  - derularea unor campanii de sensibilizare cu privire la tema exploatării, răpirii și a traficării copiilor
- 7. Protecția copilului împotriva consumului de droguri - grup țintă - copiii aflați în situația de risc de a consuma droguri și familiile acestora**
- activități pentru prevenirea și combaterea consumului droguri, tutun și alcool în rândul copiilor
- 8. Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței, - grup țintă- copiii supuși neglijării, abuzului, violenței în familie, copiii străzii**
- prevenirea abuzului și neglijării copiilor aflați în familii și în instituții de protecție;
  - intervenție specializată pentru reabilitarea copilului victimă a abuzului, neglijării, maltratării
  - prevenirea ajungerii copiilor în stradă
  - identificarea copiilor străzii și adoptarea unor soluții adecvate, personalizate în vederea protecției acestora în baza unui plan de intervenție personalizat
- 9. Copiii rromi - grupul țintă - copiii rromi și familiile acestora**
- promovarea și respectarea drepturilor copiilor rromi la educație, sănătate, servicii sociale (inclusiv servicii de zi)
- 10. Protecția copiilor repatriați - grup țintă - copiii care se află neînsoțiți de părinți sau de reprezentantul legal pe teritoriul altui stat;**
- identificarea, protecția, consiliere, reabilitarea și reintegrarea socio-familială a copiilor repatriați
- 11. Reintegrarea copiilor /tinerilor beneficiari ai sistemului de protecție – grup țintă - copiii/tinerii beneficiari ai unei măsuri speciale de protecție specială inclusiv cei cu dizabilități; familiile biologice / lărgite a tinerilor / copiilor beneficiari a unei măsuri speciale de protecție**
- formarea și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă la copiii/tinerii aflați în sistemul de protecție a copilului;
  - sprijinirea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului pentru identificarea unui loc de muncă, a unei locuințe în scopul îmbunătățirii șanselor de inserție socio-profesională a acestora
  - atenuarea factorilor de risc care conduc la marginalizarea și excluderea socială a tinerilor
- 12. Crearea unui sistem de formare profesională – grup țintă - resursele umane implicate în protecția copilului și/sau promovarea drepturilor copilului**
- asigurarea formării/perfecționării permanente a tuturor categoriilor de personal implicate în protecția copilului și/sau promovarea drepturilor copilului punându-se accent pe respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, a demnității acestuia, ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul de maturitate, egalitatea șanselor și nediscriminarea
- 13. Promovarea adopției naționale**
- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională
- 14. Consolidarea parteneriatului public privat**

- implicarea societății civile, ONG-uri, instituții de cult religios în elaborarea de proiecte care au ca obiectiv îmbunătățirea activităților privind protecția copilului și a familiei
- promovarea și încurajarea acțiunilor de parteneriat atât pentru prevenirea separării copiilor de familie cât și pentru celelalte componente ale dezinstituționalizării (închiderea instituțiilor de tip vechi și dezvoltarea alternativelor de îngrijire de tip familial)
- consolidarea parteneriatului public privat în scopul accesării unor proiecte ce vor viza crearea/dezvoltarea unor unități de economie socială

CAPITOLUL III

OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE SPECIFICE

A) Domeniul principal de interes : Protecția și promovarea drepturilor copilului

Obiectivul general nr. 1: Întărirea rolului familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor

Obiectivul operațional 1.1 Creșterea gradului de educație a părinților și adolescenților cu privire la valorile familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie.

Activități O1.1

- implementarea metodologiei și a procedurilor de lucru pentru programul „Școala Părinților” care se va derula la Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii din cadrul DGASPC Botoșani, în colaborare cu centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică de la nivelul unităților de învățământ;

- realizarea de activități de tipul:

- educație pentru sănătate, educație sexuală și planning familial;
- îmbunătățirea și dezvoltarea deprinderilor parentale de creștere, îngrijire și educare a copilului în vederea prevenirii abandonului și a altor forme de violență asupra copilului;
- organizarea de grupuri de suport pentru minorele gravide și tinerele mame;
- consiliere premaritală pentru cei aflați la vârsta minimă legală pentru căsătorie și care doresc să se căsătorească;
- informarea familiei privind efectele instituționalizării asupra dezvoltării copilului (consiliere, organizarea de vizite împreună cu părinții în centre rezidențiale);
- informarea părinților cu privire la efectele plecării la muncă în străinătate, precum și efectele divorțului asupra dezvoltării copilului;

Obiectivul operațional 1.2 Accesibilizarea serviciilor destinate consolidării sistemului familial în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase a copilului.

Activități O1.2

- diseminarea rezultatelor și promovarea exemplilor de bună practică din cadrul programului „Școala Părinților”, în vederea dezvoltării acestui tip de serviciu la nivelul comunităților locale;
- coordonarea prin acordarea de sprijin metodologic UAT-urilor pentru preluarea modelului „Școala Părinților”, și implementarea acestuia la nivel local;
- dezvoltarea de către UAT-uri de servicii de tipul Centre/compartimente locale de consiliere și sprijin pentru părinți și copii în cadrul cărora se vor desfășura activități specifice programului „Școala Părinților”;
- continuarea implementării programului „Școala Părinților” în toate centrele/ compartimentele de consiliere pentru copii și părinți, centrul maternal, centrele de zi etc.
- dezvoltarea unor strategii integrate, care să îmbine sprijinul acordat părinților în vederea facilitării accesului pe piața muncii cu servicii pentru copil și familie, în scopul menținerii unității familiale.

Obiectivul operațional 1.3 Promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părintești pentru asigurarea unui mediu familial securizant de creștere, îngrijire și educare

Activități O1.3

- promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părintești pentru asigurarea unui mediu familial securizant de creștere, îngrijire și educare;
- dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului), desfășurate de fiecare instituție responsabilă în parte;

Obiectivul operațional 1.4. Promovarea dreptului fiecărui copil la o familie care să-i asigure creșterea și dezvoltarea sa armonioasă

Activități O1.4

- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională, respectiv asupra modificărilor legislative care apar în procedura adopției;
- susținerea de acțiuni de promovare a adopțiilor pentru copiii greu adoptabili (copii de vârstă mare, copii cu nevoi speciale, copii de altă etnie decât etnia română);
- identificarea familiilor potențial adoptatoare care să vină în întâmpinarea nevoilor copilului adoptabil și să acționeze în interesul acestuia și monitorizarea familiilor care au adoptat, doi ani după încheierea adopției;
- deschiderea procedurii de adopție pentru copiii din sistemul de protecție a copilului care nu au posibilitatea reintegrării/integrării în familia naturală sau extinsă;
- evaluarea și pregătirea familiilor/persoanelor care solicită obținerea atestatului de familie/persoană aptă să adopte;
- întâlniri trimestriale de consultări cu persoanele/famiile care dețin atestat să adopte și nu se află în procedura de potrivire cu un copil adoptabil.

Obiectivul general nr. 2. Promovarea și respectarea drepturilor și libertăților civile ale copiilor

Obiectivul operațional 2.1 Promovarea și asigurarea dreptului copilului separat de părinți de a avea legături directe cu aceștia și alte persoane față de care a dezvoltat legături de atașament.

Activități O 2.1.

- asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copilul separat temporar de părinți în vederea adaptării la noul mediu de creștere și îngrijire, precum și pentru pregătirea reintegrării familiale, sociale ori socio-profesionale;
- dezvoltarea unor programe de consiliere a părinților și a altor membri de familie de interes pentru copil, privind importanța menținerii relațiilor personale cu copilul și asigurarea suportului pentru revenirea copilului în cadrul sistemului familial;
- facilitarea contactelor directe și indirecte ale copilului separat temporar de părinții săi, cu aceștia și alte rude sau persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament;
- organizarea de întâlniri cu membrii consiliilor comunitare consultative și cu alți actori comunitari (primari, secretari, asistenți sociali), având ca temă de dezbateri rolul serviciilor comunitare pentru prevenirea separării copilului de familie, a importanței deosebite pe care o are intervenția timpurie dar și pentru reintegrarea copiilor separați temporar de părinți;

Obiectivul operațional 2.2 Promovarea importanței menținerii legăturilor personale cu copilul în situația copilului ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sunt separați sau se află în divorț/au divorțat

Activități O2.2

- colaborarea cu DPC și celelalte instituții implicate pentru elaborarea unei metodologii cadru de lucru pentru SPAS – uri privind informarea și consilierea părinților care pleacă la muncă în străinătate, privind drepturile și obligațiile ce le revin urmare plecării precum și importanța menținerii legăturilor personale cu copiii care rămân în țară;
- dezvoltarea de programe de consiliere pentru părinții care nu se înțeleg cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor și obligațiilor, precum și la modalitățile de menținere a legăturilor personale cu copilul, în scopul diminuării consecințelor negative asupra dezvoltării psiho-emoționale a acestuia;
- asigurarea suportului psiho-emoțional pentru copiii ai căror părinți sunt separați, în divorț sau au divorțat;

Obiectivul operațional 2.3 Diminuarea impactului asupra copiilor urmare plecării la muncă în străinătate a părinților, precum și sprijinirea copiilor remigranți

Activități O2.3

- crearea unei metodologii privind colaborarea interinstituțională ISJ-SPAS-DGASPC în vederea identificării și raportării cazurilor de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, precum și în vederea evaluării și monitorizării situației acestora;

- acordarea de servicii specifice de consiliere psiho-socială copiilor cu părinți migranți și familiilor de îngrijire;
- înființarea de servicii comunitare pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate (centre de zi, programe de consiliere);
- dezvoltarea de servicii specifice, adaptate nevoilor individuale, pentru sprijinirea reintegrării copiilor remigranți;

Obiectivul operațional 2.4 Reducerea semnificativă a numărului de copii fără acte de identitate

Activități O2.4

- realizarea unui sistem de raportare a cazurilor de copii fără acte de identitate din comunități, precum și a comunităților cu risc de a exista copii fără acte de identitate;
- monitorizarea comunităților la nivelul cărora au fost identificate cazuri de copii fără acte de identitate și intervenția în toate situațiile în care se încalcă dreptul la identitate;

Obiectivul operațional 2.5 Creșterea gradului de cunoaștere în rândul populației a drepturilor și libertăților civile ale copiilor privind: libertatea de exprimare, libera asociere și participare la viața comunitară, depunerea de plângeri și solicitarea de informații, protejarea imaginii publice și a vieții intime, menținerea specificului etnic și cultural, precum și interzicerea pedepselor fizice și a altor tratamente umilitoare și degradante.

Activități O2.5

- elaborarea și diseminarea unor materiale informative pentru copii cu privire la drepturile civile și modalitățile de a sesiza încălcarea acestora;
- realizarea unor programe/campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la drepturile copilului și mijloace de sesizare ale situațiilor de încălcare a acestora;
- realizarea de programe și activități specifice în unitățile de învățământ privind eliminarea violenței în școală și a pedepselor umilitoare din partea cadrelor didactice;
- accesibilizarea participării copiilor la luarea deciziilor ce îi privesc (Consiliul copiilor);

Obiectivul operațional 2.6 Promovarea șanselor egale și nediscriminarea în scopul reducerii inegalităților în rândul copiilor.

Activități O2.6

- realizarea de acțiuni de consultare a copiilor proveniți din medii defavorizate, inclusiv copii de etnie romă, copii cu dizabilități și sprijinirea implicării acestora în structurile participative (Consiliul copiilor);
- derularea de programe/campanii de sensibilizare în vederea eliminării atitudinilor discriminatorii cu privire la copiii proveniți din medii defavorizate sau comunități de romi;

Obiectivul general nr. 3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și de promovare a sănătății și bunăstării copiilor

Obiectivul operațional 3.1 Creșterea accesului copiilor cu handicap la serviciile de recuperare/reabilitare

Activități O3.1

- dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare/reabilitare pentru copilul cu handicap, cu HIV/SIDA, boli cronice grave/terminale (servicii specializate de zi, servicii de respiro, centre tip hospice și alte servicii de tip paleativ, asistenți maternali specializați, servicii mobile de recuperare/reabilitare la domiciliu, centre de dezvoltare pentru intervenția precoce etc. – în funcție de nevoile specifice ale comunităților
- dezvoltarea de servicii integrate (MEDICAL –SOCIAL – EDUCAȚIONAL -OCUPARE) la nivelul comunităților locale sau la nivelul unor grupuri (asociații) de comunități locale, în funcție de nevoile, identificate prin strategii și planuri de acțiuni locale

Obiectivul operațional 3.2 Creșterea calității serviciilor de îngrijire, recuperare și reabilitare pentru copilul cu handicap.

Activități O3.2

- realizarea și derularea unor programe de formare a personalului specializat precum și a celorlalte categorii de persoane care îngrijesc copilul cu handicap (părinți, tutori, asistenți personali, asistenți maternali, etc.) privind metode și tehnici de lucru specifice recuperării/reabilitării copilului, adaptate nevoilor acestuia;

Obiectivul operațional 3.3. Reducerea numărului de copii cu boli cronice/ dizabilități ca urmare a comportamentelor neglijente ale părinților

Activități O 3.3

- realizarea de campanii de informare a populației privind importanța adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, consum de alcool/droguri/alte substanțe, etc.), sănătatea reproducerii, importanța și mijloace de prevenire a infectării cu HIV/SIDA și alte boli cu transmitere sexuală, etc.;
- realizarea de programe de consiliere și educație pentru mamele minore și familiile acestora;
- extinderea serviciilor medicale primare comunitare (colaborarea în echipă pluridisciplinară a asistentului medical comunitar cu asistentul/referentul social respectiv cu mediatorul școlar); Pregătirea asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții de asistență socială și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului.
- sprijinirea, informarea, suportul și acompanierea, dacă se impune, a părinților în vederea accesării serviciilor medicale și sociale, precum și a prestațiilor sociale și a altor facilități, în scopul satisfacerii nevoilor minime de creștere și dezvoltare a copilului;

Obiectivul operațional 3.4. Creșterea gradului de educație pentru sănătate în rândul copiilor

Activități O3.4

- realizarea de campanii informative având ca temă educația pentru sănătate în rândul copiilor;
- derularea în unitățile școlare a unor programe de educație pentru viață, educație sexuală, adoptarea unui stil de viață sănătos, riscul consumului de alcool, droguri și alte substanțe;
- asigurarea accesului la programe de reabilitare/reintegrare socială pentru adolescenții consumatori de băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe.

Obiectivul general nr. 4. Realizarea unui acces egal la educație, inclusiv la educația timpurie, pentru toți copiii

Obiectivul operațional 4.1 Creșterea rolului consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice.

Activități O4.1

- identificarea comunităților în care există un risc ridicat de neșcolarizare, absenteism și abandon școlar precum și identificarea cauzelor care le produc, în vederea dezvoltării unor strategii de combatere a acestor prin acțiuni comunitare care să stimuleze participarea școlară a tuturor copiilor defavorizați din punct de vedere socio-economic;
- intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;

Obiectivul operațional 4.2 Scăderea numărului de copii neșcolarizați, cu absenteism școlar și a celor la risc de abandon școlar sau care au abandonat școala

Activități O 4.2

- realizarea unei metodologii de identificare, intervenție și monitorizare a cazurilor de neșcolarizare și abandon școlar în parteneriat interinstituțional ISJ Botoșani - DGASPC Botoșani - SPAS-uri;
- includerea copiilor neșcolarizați și a celor care au abandonat școala în programe de sprijin, precum și activități de consiliere, realizate în parteneriat de SPAS-uri, unitățile școlare și/sau ISJ și alte instituții relevante, în vederea integrării/reintegrării școlare a acestora;
- organizarea de programe educative "Săptămâna pentru prevenirea absenteismului școlar" în școlile în care incidența abandonului școlar este ridicată;
- formarea și extinderea rețelei de mediatori școlari în comunitățile județului (în mod deosebit în comunitățile cu o pondere ridicată a populației rome);
- organizarea de programe de formare a cadrelor didactice în spiritul nondiscriminării și sprijinirii tuturor categoriilor de copii la risc de abandon (copii cu cerințe educative speciale, copii de etnie romă, copii proveniți din familii cu potențial economic scăzut, copii din mediul rural, etc.) în vederea adaptării și rămânării lor în sistemul de învățământ;
- dezvoltarea parteneriatului școală-familie și implicarea părinților în activitățile școlare și extrașcolare ale copiilor;

Obiectivul operațional 4.3 Creșterea accesului copiilor cu handicap și al celor cu dificultăți de adaptare școlară la servicii educaționale adaptate nevoilor lor în vederea realizării educației inclusive

Activități O 4.3

- diversificarea și adecvarea serviciilor educaționale pentru copiii cu handicap și pentru cei cu dificultăți de adaptare școlară, concomitent cu creșterea numărului de servicii educaționale în școlile de masă, posibilități crescute de învățare la domiciliu pentru cei nedeplasabili și deschiderea învățământului special pentru copiii cu handicap asociat și grav, precum și stabilirea unui sistem clar de identificare și recunoaștere a serviciilor educaționale care sunt oferite de alți furnizori de servicii decât cei din sistemul educațional;

Obiectivul general nr. 5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale

Obiectivul operațional 5.1 Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă, precum și a activităților recreative și culturale

Activități O 5.1

- identificarea bunelor practici privind organizarea și petrecerea timpului liber (organizarea și participarea la spectacole, organizarea de activități de cunoaștere a patrimoniului științific și cultural, tabere, dezvoltarea de hobby-uri, schimburi interculturale etc.) și promovarea acestora de către personal din unitățile preșcolare și școlare, precum și în sistemul de protecție a copilului.

Obiectivul operațional 5.2 Eliminarea barierelor de tipul costului, accesului și diferențelor culturale pentru asigurarea participării tuturor copiilor la joacă, recreere, sport și activități socio-culturale

Activități O 5.2

- crearea de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale etc., la nivelul tuturor comunităților locale;

Obiectivul general nr. 6. Monitorizarea drepturilor copilului

Obiectivul operațional 6.1 Întărirea capacității instituționale a DGASPC în vederea îndeplinirii adecvate a obligațiilor ce îi revin, potrivit actelor normative interne și internaționale, în monitorizarea modului în care sunt promovate, respectate și implementate drepturile copilului

Activități O 6.1

- analiza indicatorilor menționați în Planul Operațional în vederea identificării nevoii de studii /evaluări rapide pentru stabilirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a impactului Strategiei județene;
- realizarea de schimburi de experiență și promovarea modelelor de bune practici în domeniul protecției copilului în celelalte sectoare din sistemul asistenței sociale;

Obiectivul operațional 6.2 Creșterea rolului serviciilor comunitare în intervenția primară și monitorizarea modului cum sunt respectate drepturile copilului.

Activități O 6.2

- crearea unei metodologii la nivelul SPAS-urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului, în vederea diminuării efectelor negative asupra dezvoltării acestora și prevenirii situațiilor de dificultate;

Obiectivul general nr. 7. Asigurarea dreptului copilului la protecție împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională

Obiectivul operațional 7.1 Accesibilizarea mijloacelor de raportare a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație și alte forme de violență asupra copilului.

Activități O 7.1

- derularea unor acțiuni de informare a populației și promovare a serviciului gratuit *Telefonul copilului* pentru semnalarea situațiilor de violență asupra copilului, respectiv numărul unic județean 0231.983 și numărul unic european de urgență pentru copii 116111;
- diseminarea în rândul publicului larg a indicatorilor privind abuzul și neglijarea, precum și a celor care suspicionează o situație de exploatare, trafic și migrație ilegală a copiilor, în vederea facilitării raportărilor/ semnalărilor și a identificării rapide a copiilor la risc pentru o intervenție timpurie;

Obiectivul operațional 7.2 Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor în special cu privire la problematica violenței asupra copilului, în vederea prevenirii tuturor formelor de abuz, neglijare, exploatare, trafic și migrație ilegală

Activități O 7.2

- sensibilizarea opiniei publice prin dezbateri și informări precum și sprijinirea derulării programelor privind problematica maltratării copilului, în scopul prevenirii diverselor forme de abuz, neglijare și exploatare a copilului, inclusiv a traficului de copii și a migrației ilegale, în toate mediile cu care se află în relație copilul: familie, școală, instituții de protecție, locuri de detenție, locuri de muncă, comunitate;
- realizarea unor programe/activități de educare a părinților în spiritul disciplinării pozitive a copilului și evitării violenței asupra acestuia;

-- derularea unor campanii de informare în școli asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin copiilor în vederea conștientizării de către aceștia a riscurilor și mijloacelor de reacție urmare expunerii la diverse situații ce comportă un risc crescut de abuz, neglijare, exploatare, trafic, etc.

Obiectivul operațional 7.3 Creșterea eficienței serviciilor specializate de intervenție în cazurile de violență asupra copilului

Activități O 7.3

-actualizarea și adaptarea metodologiei și instrumentelor de lucru specifice cazurilor de violență asupra copilului, în acord cu legislația specifică și noile forme de violență prin internet, mass-media etc.;

- realizarea de activități (întuniri, dezbateri, participarea la seminarii, conferințe, etc.) care să vizeze îmbunătățirea intervenției specializate în situațiile de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație ilegală și orice formă de violență asupra copilului;

- încheierea convențiilor de colaborare între instituțiile relevante de pe plan județean în vederea dezvoltării metodologiei – cadru pentru prevenirea și intervenția rapidă, în echipă multidisciplinară și în rețea în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și trafic a copilului;

- dezvoltarea și adaptarea procedurilor de lucru privind intervenția în situații de criză, în situația copiilor imigranți/familiilor cu copii imigrante, aflați pe teritoriul județului Botoșani, în conformitate cu acordurile internaționale sau alte acte normative în domeniu;

Obiectivul operațional 7.4 Reducerea consecințelor pe care violența asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) o antrenează în plan psihologic, social, medical, juridic

Activități O 7.4

- accelerarea procedurilor de intervenție în situațiile de violență asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și integrarea acestora într-o abordare interinstituțională unitară în scopul diminuării consecințelor negative și prevenirii revictimizării;

- acordarea de servicii specializate, individualizate, copiilor victime ale violenței (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și familiilor acestora;

- derularea unor activități și servicii specifice (informare, consiliere, orientare, etc.) pentru agresori;

Obiectivul general nr. 8. Promovarea formării profesionale

Obiectivul operațional 8.1 Dezvoltarea resursei umane din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

Activități O 8.1

- realizarea unui parteneriat cu furnizorii publici și privați în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în scopul desfășurării unor programe de formare profesională care să ofere o pregătire adecvată și sistemică, precum și familiarizarea cu drepturile copilului pentru toți profesioniștii care interacționează cu copiii sau iau decizii care îi privesc.
- identificarea, redactarea și depunerea cererilor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea resurselor umane prin formarea continuă a personalului de specialitate al Direcției ca solicitant eligibil în nume propriu sau ca partener al altor organizații;
- realizarea unor schimburi de bune practici între servicii sociale cu parteneri publici sau privați din alte județe sau alte state.

B) Subdomeniu de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

Obiectivul general nr. 9. Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat

Obiectivul operațional 9.1 Promovarea descentralizării serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie.

Activități O 9.1

- coordonarea metodologică a activității de asistență socială din cadrul SPAS-urilor de către DGASPC și asigurarea suportului metodologic (formare, informare, îndrumare, supervizare), în scopul creșterii calității serviciilor oferite de acestea;
- sprijinirea comunităților locale pentru creșterea spiritului civic și activarea structurilor comunitare consultative în vederea implicării în activitățile de prevenire a separării copilului de familie;
- sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezență activă în teren;
- sprijinirea autorităților locale pentru accesarea de fonduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii sociale în funcțiile de nevoile locale identificate (inclusiv module de tip familial pentru îngrijire rezidențială);
- promovarea și susținerea diversificării și înființării serviciilor integrate (sociale, medicale, educaționale) primare la nivelul comunităților locale (centre de consiliere și sprijin, centre de zi, etc.), în scopul reducerii ratei instituționalizării copiilor; de asemenea, dezvoltarea unor programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate (de exemplu situații de inundații sau alte calamități naturale);

Obiectivul general nr. 10. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie

Obiectivul operațional 10.1 Extinderea parteneriatului public-privat și permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvernamentale

Activități O 10.1

- realizarea unei baze permanente de comunicare a DGASPC Botoșani cu organizațiile neguvernamentale și alte organisme ale societății civile, în special asociații de copii și tineret;
- colaborarea cu diverse ONG-uri și alți furnizori de servicii sociale în scopul stimulării atitudinii proactive din partea comunității și atragerii de sponsori pentru susținerea și stimularea copiilor din sistemul de protecție ori proveniți din medii sociale defavorizate și care obțin rezultate deosebite școlare, sportive, culturale, etc. (recompense, premii, rechizite, echipament sportiv, tabere, excursii, participarea la competiții/concursuri), precum și pentru finanțarea unor investiții pentru creșterea calității serviciilor destinate copiilor;

Obiectivul operațional 10.2 Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie

Activități O 10.2

- colaborarea cu DPC și pentru finalizarea și aprobarea ghidurilor metodologice de implementare a aplicării standardelor minime obligatorii în domeniul protecției copilului, precum și a altor legi și metodologii de prevenire și intervenție în cazurile de copii aflați în situații de risc;
- perfecționarea managementului de caz ca metodă de lucru în cazurile de copii aflați în situații de risc social;
- promovarea dezinstituționalizării și creării de servicii de protecție de tip familial copiilor separați temporar de părinții lor, printr-un proces de închidere treptată a centrelor rezidențiale de tip vechi și crearea de structuri care să promoveze îngrijirea de tip familial (inclusiv în mediu comunitar);
- colaborarea cu instituțiile responsabile publice și private în vederea dezvoltării și aprobării unei metodologii unitare, de diagnosticare, evaluare, intervenție și monitorizare, care să fie folosită de toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială în instrumentarea cazurilor care privesc copiii în situații de risc și familiile acestora;
- diversificarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-2 ani, copilul cu dizabilități preluarea în regim de urgență);
- dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, formare continuă, monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire copiilor separați temporar de părinți;
- asigurarea investițiilor de infrastructură necesare reorganizării centrelor rezidențiale de tip clasic din structura DGASPC, respectiv "Elena Doamna" și "Sf. Nicolae" Trușești, "Dumbrava Minunată" Pomârla; asigurarea investițiilor de infrastructură necesare funcționării la standarde de calitate a tuturor apartamentelor aflate în structura celor 3 complexe de apartamente situate în municipiul Dorohoi;
- dotarea tuturor unităților de tip rezidențial din structura DGASPC cu echipamente, obiecte de mobilier și electrocasnice în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale copiilor care beneficiază de o măsură de protecție în sistemul rezidențial;

- dezvoltarea, diversificarea și oferirea de servicii specializate (îngrijire, educare, petrecerea timpului liber, orientare în carieră) pentru o perioadă determinată copiilor separați temporar de părinți și pregătirea acestora pentru reintegrare familială/socio-profesională;
- inițierea de parteneriate cu ONG-uri acreditate ca furnizor de servicii sociale în vederea accesării fondurilor nerambursabile în scopul creșterii calității serviciilor acordate beneficiarilor, cât mai aproape de domiciliul acestora;
- Externalizarea/Contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condiții de creșterea calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat.

Obiectivul operațional 10.3 Creșterea capacității instituției de a acorda servicii profesionalizate în scopul dezvoltării deprinderilor de viață independentă a copiilor/tinerilor

Activități O 10.3

- dezvoltarea unor programe personalizate pentru copiii/tinerii aflați cu măsură de protecție specială în scopul dezvoltării capacităților de viață autonomă;
- crearea unei structuri, în cadrul instituției, destinată activității ce are ca obiectiv dezvoltarea la copii a deprinderilor de viață independentă și consiliere vocațională;

Obiectivul general nr. 11. Protecția grupurilor vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu handicap, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție)

Obiectivul operațional 11.1 Eradicarea fenomenului „copiii străzii” și asigurarea unor servicii de calitate copiilor identificați pe/în stradă

Activități O 11.1

- dezvoltarea de programe specifice lucrului cu grupul țintă „copiii străzii” și familiile acestora (identificare, evaluare, intervenție, monitorizare);
- crearea unei baze de date cu copiii străzii (copii identificați pe stradă/în stradă) în scopul monitorizării, evaluării și prevenirii recidivei;

Obiectivul operațional 11.2 Prevenirea delincvenței juvenile în rândul copiilor la risc, precum și a recidivei în cazul copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal

Activități O 11.2

- dezvoltarea, la nivelul serviciului de tip rezidențial pentru copiii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal din structura DGASPC, a unor programe specifice de consiliere psiho-socială pentru copil (susținere, valorizare, educare, încurajare spre schimbarea comportamentelor și interiorizarea valorilor morale, socializare, creșterea empatiei și a respectului față de ceilalți, etc.) și familiile acestora (responsabilizare, înțelegerea normelor sociale și modalități de educare a copilului în spiritul acestora, mijloace de disciplinare pozitivă și supraveghere,

nevoile de bază ale copilului și rolul familiei în dezvoltarea psiho-emoțională și comportamentală a copilului etc.) în scopul reintegrării socio-familiale și prevenirii recidivei;
- realizarea de activități de prevenire a delincvenței juvenile în colaborare cu alte instituții responsabile (informare, educare, consiliere, etc.);

Obiectivul operațional 11. 3 Creșterea calității serviciilor de îngrijire a copiilor cu handicap

Activități O 11.3

- continuarea furnizării și îmbunătățirea constantă a serviciilor specifice pentru copiii cu handicap din cele 6 case de tip familial Complexul de case de tip familial „Sf. Mina,, Botoșani precum și a serviciilor specializate din cadrul Complexului de servicii comunitare pentru copilul aflat în dificultate „Sf. Spiridon,, Botoșani;
- dezvoltarea de servicii tip *echipe mobile* – care să acorde servicii de evaluare și recuperare pentru copiii cu dizabilități din mediu rural, copii care nu pot accesa serviciile județene;

Obiectivul operațional 11. 4 Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului, precum și a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar și a celor aflați în evidențele serviciului de probațiune

Activități O 11.4

- corelarea activităților desfășurate în cadrul serviciilor rezidențiale din sistemul de protecție specială a copilului cu cele realizate de autoritățile publice și instituțiile care au atribuții privind integrarea socio-profesională a tinerilor după părăsirea sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, în baza prevederilor strategiei din domeniu, inclusiv prin încheierea unor protocoale de colaborare;

- dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, de tipul:

- activități de consiliere vocațională și orientare profesională;
- activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă;
- activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării;
- identificarea unei locuințe;
- activități de formare profesională;
- identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa locurilor de muncă;
- pregătirea și participarea tinerilor la simularea unor interviuri în vederea angajării.
- medierea relațiilor cu angajatorul;
- susținerea tinerilor pentru menținerea locului de muncă;

-inclusiunea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului în Programul de sprijin financiar realizat în parteneriat cu Fundația HHC România și alte ONG-uri, în scopul

încurajării integrării și identificării mijloacelor de subzistență proprii și prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;

- identificarea fondurilor nerambursabile naționale/ internaționale necesare implementării măsurilor de sprijin a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului;
- Accesarea unor linii de finanțare în colaborare cu ONG-uri sau alte organizații cu scopul dezvoltării unor unități de economie socială în care tinerii expuși marginalizării sociale să-și identifice un loc de muncă

CAPITOLUL IV

RISURI SI IPOTEZE IN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Situația socio-economică existentă, la nivel macroeconomic, generează unele riscuri care influențează evoluția problematicii protecției copilului și a familiei în situație de risc:

- scăderea nivelului de trai și creșterea nivelului de sărăcie al populației cu focus pe populația din mediul rural;
- creșterea ratei somajului, lipsa locurilor de muncă;
- numărul mare de familii cu venit redus și cu locuințe improprii;
- creșterea migrației părinților în scopul de a identifica un loc de muncă;
- numărul mare de familii monoparentale, mame minore și de familii dezorganizate;
- familii cu probleme de interrelaționare, cu internalizarea unor valori ce expun copiii la abuzuri și violențe, cu nivel de educație scăzut, consum excesiv de alcool;
- izolare și marginalizare socială;
- dependența unor categorii de persoane, de sistemul de sprijin și prestații/beneficii sociale.

Alte elemente cu influențe negative:

- carențe și neconcordanțe în sistemul legislativ;
- carențe în sistemul sanitar (număr mare de persoane fără medic de familie, carențe în asistența medicală de specialitate, accesibilitate redusă la medicamente compensate și la alte servicii de specialitate, etc);
- neadecvări în sistemul de învățământ (sistem inadecvat cerințelor socio-economice, lipsa pregătirii socio-profesionale a copiilor și tinerilor în concordanță cu piața muncii, lipsa școlilor de meserii și a școlilor profesionale, etc);
- implicare redusă a societății civile în problematica copilului aflat în situație de risc, număr redus de organizații nonguvernamentale care activează în județul Botoșani în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, resurse limitate;
- mentalități și practici învechite;
- probleme de finanțare a serviciilor și a activităților în domeniul protecției drepturilor copilului;

Obiectivele operaționale stabilite prin strategia județeană ar putea întâmpina în realizarea lor următoarele riscuri:

- lipsa partenerilor la finanțarea proiectelor;
- rezistență la schimbare a personalului din centrele de plasament clasice;

- insucces în reintegrarea copiilor în familia naturală din cauza dezinteresului părinților față de soarta copiilor, precum eschivarea de responsabilități părintești;
- insucces în derularea campaniilor de sensibilizare a opiniei publice;
- percepțiile societății civile și reacția la reformă;
- dificultăți întâmpinate în adaptarea copiilor la modul de viață de tip familial;
- identificarea locațiilor pentru noile servicii;
- interesul scăzut al autorităților locale în rezolvarea problemelor persoanelor din comunitate; lipsa unei experiențe în implicarea comunității, a mediului de afaceri și cetățenilor în acțiuni sociale, de binefacere;
- sistemul actual de salarizare care facilitează migrația către alte domenii de activitate;
- lipsa resurselor umane specializate în mediul rural;
- serviciile sociale sunt concentrate în jurul municipiilor și a orașelor și nu ajung la beneficiari;
- serviciile de prevenire și intervenție timpurie nu sunt dezvoltate și finanțate
- neimplicarea în parteneriat activ a celor trei sisteme: social, medical și educațional care conduc la dezvoltarea armonioasă a copilului
- lipsa unui sistem coerent de formare profesională continuă și slabă ofertă pe piață, în acest domeniu;
- lipsa fondurilor pentru susținerea activităților de prevenire și sprijin a copiilor/familiilor în situație de risc din cadrul comunităților locale;
- blocarea angajărilor în domeniul bugetar;
- neacceptarea proiectelor depuse către finanțare.

CAPITOLUL V

EVALUARE ȘI CONTROL

Indicatori cantitativi:

- număr de copii aflați în sistemul alternativ de protecție;
- număr de copii reintegrați în familia naturală;
- număr de familii adoptative și număr de copii adoptabili;
- număr personal cu competențe în protecția copilului;
- reducerea ratei separării copiilor de familie;
- număr de beneficiari ai modelului de îngrijire de tip familial;
- reducerea duratei șederii copilului într-o formă de protecție specială;
- număr de servicii comunitare destinate protecției copilului înființate de comunitatea locală;
- numărul de copii consiliați;
- numărul de părinți incluși în programe de consiliere;
- număr de mame minore consiliate;

Indicatori calitativi:

- calitatea serviciilor oferite copiilor prin aplicarea standardelor de calitate prevăzute de legislația în vigoare;
- crearea unui mediu de viață cât mai apropiat de cel familial pentru reintegrarea copiilor în comunitate;
- realizarea planului individual de protecție pentru copiii separați temporar de părinți și a planului de servicii pentru cei pentru care se previne separarea;

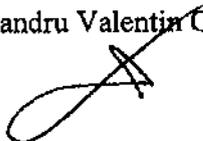
- nivelul de calificare al personalului, realizarea formării inițiale și continue;
- colaborarea cu comunitatea locală, instituții și reprezentanți ai societății civile, ONG-uri.

P. Președinte,
Dan Constantin Ștefănescu

Contrasemnează,

Alexandru Valentin COLBU

ANEXA 1

PLAN OPERAȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI JEDETENE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI ȘI PROMOVĂRII DREPTURILOR COPILULUI PENTRU PERIOADA 2014-2012

A) Domeniul principal de interes : Protecția și promovarea drepturilor copilului

1. Întărirea rolului familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea copiilor

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități/Responsabili	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
1. 1. Creșterea gradului de educație a părinților și adolescenților cu privire la valorile familiale, a responsabilităților parentale și a noii viziuni referitoare la protecția drepturilor copilului în familie.	<ul style="list-style-type: none"> - implementarea metodologiei și a procedurilor de lucru pentru programul „Școala Părinților” care se va derula la Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii din cadrul DGASPC Botoșani, în colaborare cu centrele și cabinetele de asistență psihopedagogică de la nivelul unităților de învățământ; - realizarea de activități de tipul: <ul style="list-style-type: none"> - educație pentru sănătate, educație sexuală și planning familială; - îmbunătățirea și dezvoltarea deprinderilor parentale de creștere, îngrijire și educare a copilului în vederea prevenirii abandonului și a altor forme de violență asupra copilului; - organizarea de grupuri de suport pentru minorele gravide și tinerele mame; 	DGASPC Botoșani	Inspectoratul Școlar Județean Botoșani (ISJ) Casa Corpului Didactic Botoșani (CCD) Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Botoșani (CJRAE) ONG-uri Direcția de Sănătate Publică Botoșani (DSP) Cabinete Medicale Individuale	2014-2020	Existența și utilizarea unei metodologii, a unor proceduri și a unor instrumente de lucru specifice Nr. de protocoale de colaborare între DGASPC, unitățile școlare și cabinetele de asistență psihopedagogică Nr. de activități realizate în cadrul programului „Școala Părinților,

	- continuarea implementării programului „Școala Părinților” în toate centrele/ compartimentele de consiliere pentru copii și părinți, centrul maternal, centrele de zi etc.	DGASPC Botoșani UAT-uri	ONG-uri CCC-uri DSP Botoșani Cabinete Medicale Individuale Parohii	2014-2020	Numărul de activități desfășurate în cadrul programului „Școala Părinților” din cadrul centrelor/ compartimentelor nou înființate Numărul persoanelor participante la activități; Numărul de copii pentru care s-a realizat prevenirea instituționalizării
	-dezvoltarea unor strategii integrate, care să îmbine sprijinul acordat părinților în vederea facilitării accesului pe piața muncii cu servicii pentru copil și familie, în scopul menținerii unității familiale	UAT-uri DGASPC Botoșani	ONG-uri CCC-uri DSP Botoșani Cabinete Medicale Individuale Parohii Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Botoșani (AJOFM)	2014-2020	Abordarea integrată a nevoilor familiei copilului aflat în situație de risc
1.3. Promovarea drepturilor copilului și a responsabilităților părințești pentru asigurarea a unui mediu familial securizant de	- derularea unor campanii de informare și sensibilizare privind drepturile copilului, rolul familiei și responsabilitățile părințești, precum și a sancțiunilor legate de decurg din nerespectarea acestora;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani UAT-uri	MMFPSPV - DPC ONG-uri Mass-media	2014-2020	Studiul de evaluare a impactului campaniilor de educație Nr. de campanii desfășurate

creștere, îngrijire și educare			Rețeaua comunitară		Nr. de activități din cadrul campaniilor
1.4. Promovarea dreptului fiecărui copil la o familie care să-i asigure creșterea și dezvoltarea sa armonioasă	<p>-dezvoltarea de parteneriate cu instituțiile publice și private în vederea promovării și susținerii campaniilor/programelor/activităților de informare – educare – comunicare (cu privire la drepturile copilului), desfășurate de fiecare instituție responsabilă în parte;</p> <p>- derularea unor campanii de informare a populației cu privire la adopția națională respectiv asupra modificărilor legislative care apar în procedura adopției;</p> <p>- susținerea de acțiuni de promovare a adopțiilor pentru copiii greu adoptabili (copii de vârstă mare, copii cu nevoi speciale, copii de altă etnie decât etnia română);</p> <p>-identificarea familiilor potențial adoptatoare care să vină în întâmpinarea nevoilor copilului adoptabil și să acționeze în interesul acestuia și monitorizarea familiilor care au adoptat, doi ani</p>	DPC DGASPC Botoșani	ONG-uri Mass-media ISJ Botoșani	2014-2020	Rapoartele de activitate pentru activitățile desfășurate Nr. de materiale informative realizate/diseminate Nr. de parteneriate încheiate
		DGASPC Botoșani	ONG-uri Mass-media	2014-2020	Număr de campanii
		DGASPC Botoșani	ONG-uri Mass-media	2014-2020	Număr de acțiuni ce vizează copiii greu adoptabili
		DGASPC Botoșani		2014-2020	Număr de familii potențial adoptatoare identificate

	consiliere părinților și a altor membri de familie de interes pentru copil, privind importanța menținerii relațiilor personale cu copilul și asigurarea suportului pentru revenirea copilului în cadrul sistemului familial;	ONG-uri care au copii în plasament UAT-uri	CCC-uri ONG-uri		familie consiliați în scopul menținerii legăturilor personale cu copilul
	-facilitarea contactelor directe și indirecte ale copilului separat temporar de părinții săi, cu aceștia și alte rude sau persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament; - organizarea de întâlniri cu membrii consiliilor comunitare consultative și cu alți actori comunitari (primari, secretari, asistenți sociali), având ca temă de dezbateră rolul serviciilor comunitare-pentru prevenirea separării copilului de familie, a importanței deosebite pe care o are intervenția timpurie dar și pentru reintegrarea copiilor separați temporar de părinți;	DGASPC Botoșani ONG-uri care au copii în plasament UAT-uri	SPAS-uri CCC-uri	2014-2020	Nr. de vizite sau alte forme de menținere a legăturilor cu copilul, efectuare de membrii familiilor copiilor separați temporar.
		DGASPC Botoșani SPAS -uri	UAT-uri SPAS-uri	2014-2020	Nr. de întâlniri realizate cu membrii CCC
2.2. Promovarea importanței menținerii legăturilor personale cu copilul în situația copilului ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sunt separați sau se află în divorț/au divorțat.	- colaborarea cu DPC și celelalte instituții implicate pentru elaborarea unei metodologii cadru de lucru pentru SPAS – uri privind informarea și consilierea părinților care pleacă la muncă în străinătate, privind drepturile și obligațiile ce le revin urmare plecării precum și importanța menținerii legăturilor personale cu copiii care rămân în	DPC DGASPC Botoșani UAT	CCC-uri ISJ Botoșani	2014-2020	Metodologia aprobată prin ordin al secretarului de stat

	țară;	DGASPC Botoșani SPAS-uri	UAT-uri CCC-uri CJRAE Botoșani	2014- 2020	Metodologia de lucru pentru implementarea unor programe de educație și consiliere parentală
	-dezvoltarea de programe de consiliere pentru părinți care nu se înțeleg cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor și obligațiilor, precum și la modalitățile de menținere a legăturilor personale cu copilul, în scopul diminuării consecințelor negative asupra dezvoltării psiho-emoționale a acestuia; - asigurarea suportului psihonoțional pentru copiii ai căror părinți sunt separați, în divorț sau au divorțat;	DGASPC Botoșani SPAS-uri	UAT-uri CCC-uri CJRAE Botoșani	2014- 2020	Nr. de copii/părinți care beneficiază de programe de consiliere / suport
2.3. Diminuarea impactului asupra copilului la muncă în străinătate a părinților, precum și sprijinirea copiilor remigranți	- crearea unei metodologii privind colaborarea interinstituțională ISJ-SPAS-DGASPC în vederea identificării și raportării cazurilor de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, precum și în vederea evaluării și monitorizării situației acestora; - acordarea de servicii specifice de consiliere psiho-socială copiilor cu părinți migranți și familiilor de îngrijire; - înființarea de servicii comunitare/servicii de consiliere pentru copiii ai căror părinți sunt plecați în străinătate (centre de zi, programe de consiliere);	SPAS-uri DGASPC-Botoșani ISJ Botoșani SPAS-uri DGASPC Botoșani ISJ Botoșani UAT-uri	ONG-uri CCC-uri CJRAE Botoșani ONG-uri CCC-uri CJRAE Botoșani ONG-uri ISJ Botoșani	2014- 2020	Metodologia de lucru privind colaborarea interinstituțională Raportul privind situația copiilor cu părinți plecați în străinătate Nr. de copii/familii care beneficiază de servicii de consiliere Nr. centrelor de zi nou înființate

la viața comunitară, depunerea de plângeri și solicitarea de informații, protejarea imaginii publice și a victii intime, menținerea specificului etnic și cultural, precum și interzicerea pedepselor fizice și a altor tratamente umilitoare și degradante.	- realizarea de programe și activități specifice în unitățile de învățământ privind eliminarea violenței în școală și a pedepselor umilitoare din partea cadrelor didactice;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2014-2020	Nr. de programe/campanii/activități realizate
2.6. Promovarea șanselor egale și nediscriminare în scopul reducerii inegalităților în rândul copiilor.	- accesibilizarea participării copiilor la luarea deciziilor ce îi privesc (Consiliul copiilor);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2014-2020	Înființarea Consiliului copiilor
	- realizarea de acțiuni de consultare a copiilor proveniți din medii defavorizate, inclusiv copii de etnie romă, copii cu dizabilități și sprijinirea implicării acestora în structurile participative (Consiliul copiilor);	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani ONG-uri	UAT Mass-media Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2014-2020	Nr. de copii din medii defavorizate implicați în structuri participative
	- derularea de programe/campanii de sensibilizare în vederea eliminării atitudinilor discriminatorii cu privire la copiii proveniți din medii defavorizate sau comunități de romi;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani ONG-uri	UAT Mass-media Consiliul Județean al Elevilor CCC-uri	2014-2020	Impactul programelor/campaniilor realizate în scopul eliminării discriminărilor

3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și de promovare a sănătății și bunăstării copiilor

Obiective	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
-----------	------------	------------------	-----------	--------	----------------------

operaționale	3.1. Creșterea accesului copiilor cu handicap la serviciile de recuperare/reabilitare	- dezvoltarea și diversificarea serviciilor de recuperare/ reabilitare pentru copilul cu dizabilități, cu HIV/SIDA și a copiilor cu autism/elemente de autism, boli cronice grave/terminale (servicii specializate de zi, servicii de tip respiro, centre tip hospice și alte servicii de tip paleativ, asistenți maternali specializați, servicii mobile de recuperare/reabilitare la domiciliu, centre de dezvoltare pentru intervenția precoce etc.) – în funcție de nevoile specifice ale comunităților;	UAT - uri DGASPC Botoșani DSP Botoșani	Cabinete medicale individuale ONG-uri SPAS-uri	2014-2020	Numărul de copii cu nevoi speciale care beneficiază de servicii de recuperare/reabilitare, funcție de nevoile lor
3.2. Creșterea calității serviciilor de îngrijire, recuperare și reabilitare pentru copilul cu handicap.	- dezvoltarea de servicii integrate (MEDICAL –SOCIAL – EDUCAȚIONAL - OCUPARE) la nivelul comunităților locale sau la nivelul unor grupuri (asociații) de comunități locale, în funcție de nevoile identificate prin strategiile și planurile de acțiuni locale - realizarea și derularea unor programe de formare a personalului specializat precum și a celorlalte categorii de persoane care îngrijesc copilul cu handicap (părinți, tatori, asistenți personali, asistenți	UAT-uri GAL -uri MMFSPV - DPC MMFSPV - DPH DGASPC Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri DSP Botoșani ISJ Botoșani ONG-uri acreditate ca furnizori de formare profesională SPAS-uri	Nr. de servicii comunitare integrate create la nivelul comunităților locale Numărul de părinți/asistenți personali/tutori/asistenți maternali care efectuează cursurile de formare	2014-2020 2014-2020	

	maternali, etc.) privind metode și tehnici de lucru specifice recuperării/reabilitării copilului, adaptate nevoilor acestuia;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani UAT-uri Agenția Județeană Antidrog Botoșani	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2014-2020	Numărul de campanii:
3.3. Reducerea numărului de copii cu boli cronice/dizabilități ca urmare a comportamentelor neglijente ale părinților	- realizarea de campanii de informare a populației privind importanța adoptării unui stil de viață sănătos (alimentație, igienă, consum de alcool/droguri/alte substanțe, etc.), sănătatea reproducției, importanța și mijloace de prevenire a infectării cu HIV/SIDA și alte boli cu transmitere sexuală, etc.;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani SPAS-uri	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2014-2020	Nr. de beneficiari ai programelor de educație parentală
	- derularea unor programe de educație parentală privind asigurarea celor mai bune condiții de creștere și îngrijire a copilului într-un mediu de viață sănătos, în vederea prevenirii malnutriției și a îmbolnăvirilor;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani SPAS-uri	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2014-2020	Nr. de mame minore incluse în programe de consiliere și educație parentală
	- realizarea de programe de consiliere și educație pentru mamele minore și familiile acestora;	DSP Botoșani DGASPC Botoșani SPAS-uri	ONG-uri Cabinete medicale individuale	2014-2020	Nr. de servicii medicale primare nou înființate
	-extinderea serviciilor medicale primare comunitare (colaborarea in echipă pluridisciplinară a asistentului medical comunitar cu asistentul/referentul social respectiv cu mediatorul școlar); Pregătirea asistenților sociali de la nivelul SPAS/persoanelor cu atribuții	DSP Botoșani UAT	Ministerul Sănătății Cabinete medicale individuale ONG-uri	2014-2020	

	de asistență socială și a asistenților medicali comunitari în vederea identificării și sprijinirii gravidei și mamei în risc de părăsire a copilului.	SPAS-uri DGASPC Botoșani				Creșterea adresabilității părinților la servicii medicale și sociale
	- sprijinirea, informarea, suportul și acompanierea dacă se impune a părinților în vederea accesării serviciilor medicale și sociale, precum și a prestațiilor sociale și a altor facilități, în scopul satisfacerii nevoilor minime de creștere și dezvoltare a copilului;	DSP Botoșani ISJ Botoșani	ONG-uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor	2014- 2020	Nr. de campanii realizate Nr. de materiale informative distribuite	
	- realizarea de campanii informative având ca temă educația pentru sănătate în rândul copiilor;	DSP Botoșani ISJ Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană Antidroga Botoșani	ONG-uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor SPAS-uri	2014- 2020	Nr. de programe realizate în școli	
3.4. Creșterea gradului de educație pentru sănătate în rândul copiilor	- derularea în unitățile școlare a unor programe de educație pentru viață, educație sexuală, adoptarea unui stil de viață sănătos, riscul consumului de alcool, droguri și alte substanțe;	DSP Botoșani ISJ Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană Antidroga Botoșani	ONG-uri Mass-media Consiliul Județean al Elevilor SPAS-uri	2014- 2020	Nr. de copii/adolescenți beneficiari de programe de reabilitare	
	- asigurarea accesului la programe de reabilitare/reintegrare socială pentru adolescenții consumatori de băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe.	DSP Botoșani DGASPC Botoșani Agenția Județeană Antidroga Botoșani	ONG-uri SPAS-uri Cabinete medicale individuale	2014- 2020	Nr. de copii/adolescenți beneficiari de programe de reabilitare	

4. Realizarea unui acces egal la educație, inclusiv la educația timpurie, pentru toți copiii

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
4.1 Creșterea rolului consiliilor locale în a preveni și reduce neșcolarizarea și abandonul școlar datorat unor cauze socio-economice.	- identificarea comunităților în care există un risc ridicat de neșcolarizare, absentism și abandon școlar precum și identificarea cauzelor care le produc, în vederea dezvoltării unor strategii de combatere a acestora prin acțiuni comunitare care să stimuleze participarea școlară a tuturor copiilor defavorizați din punct de vedere socio-economic; intervenția timpurie în situații de potențial abandon școlar;	UAT-uri SPAS-uri	ISJ Botoșani DGASPC Botoșani ONG-uri	2014-2020	Raportul de analiză a comunităților la risc Strategia și planul de acțiune vizând prevenirea abandonului școlar realizat de fiecare Consiliul local
4.2. Scăderea numărului de copii neșcolarizați, cu absentism școlar și a celor la risc de abandon școlar sau care au abandonat școala	- realizarea unei metodologii de identificare, intervenție și monitorizare a cazurilor de neșcolarizare și abandon școlar în parteneriat interinstituțional ISJ Botoșani - DGASPC Botoșani - SPAS-uri;	SPAS-uri ISJ Botoșani DGASPC Botoșani	UAT-uri ONG-uri	2014-2020	Parteneriatul interinstituțional Rapoarte trimestriale de monitorizare
	- includerea copiilor neșcolarizați și a celor care au abandonat școala în programe de sprijin, precum și activități de consiliere, realizate în parteneriat de SPAS-uri, unitățile școlare și/sau ISJ și alte instituții relevante, în vederea integrării/reintegrării școlare a acestora;	ISJ Botoșani CJRAE Botoșani DGASPC Botoșani	SPAS-uri ONG-uri	2014-2020	Numărul de copii incluși în programe

vederea realizării educației inclusive	la domiciliu pentru cei nedepasabili și deschiderea învățământului special pentru copiii cu handicap asociat și grav, precum și stabilirea unui sistem clar de identificare și recunoaștere a serviciilor educaționale care sunt oferite de alți furnizori de servicii decât cei din sistemul educațional;				
--	--	--	--	--	--

5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
5.1 Promovarea acțiunilor care vizează respectarea dreptului copilului la odihnă, precum și a activităților recreative și culturale	- identificarea bunelor practici privind organizarea și petrecerea timpului liber (organizarea și participarea la spectacole, organizarea de activități de cunoaștere a patrimoniului științific și cultural, excursii, tabere, dezvoltarea de hobby-uri, schimburi interculturale etc.) și promovarea acestora de către personalul din unitățile preșcolare și școlare, precum și în sistemul de protecție a copilului;	DGASPC Botoșani ISJ Botoșani	Clubul / Palatul Copiilor Școala Populară de Artă Instituții de cultură ONG-uri	2014-2020	Bune practici și modele diseminate
5.2. Eliminarea barierelor de tipul costului, accesului și diferențelor culturale pentru asigurarea participării tuturor copiilor la joacă, recreere, sport și	- crearea de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale etc., la nivelul tuturor comunităților locale;	UAT-uri	ONG-uri ISJ Botoșani Instituții de cultură	2014-2020	Nr. de spații de joacă, săli de sport, biblioteci, cercuri culturale nou înființate Nr. de copii care au acces la acestea

activități socio-culturale						
----------------------------	--	--	--	--	--	--

6. Monitorizarea drepturilor copilului

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
6.1. Întărirea capacității instituționale a DGASPC în vederea îndeplinirii adecvate a obligațiilor ce îi revin, potrivit actelor normative interne și internaționale, în monitorizarea mediului în care sunt promovate, respectate și implementate drepturile copilului	- analiza indicatorilor menționați în Planul Operațional în vederea identificării nevoii de studii /evaluări rapide pentru stabilirea instrumentelor de monitorizare și evaluare a impactului Strategiei județene - realizarea de schimburi de experiență și promovarea modelelor de bune practici în domeniul protecției copilului în celelalte sectoare din sistemul asistenței sociale	DGASPC Botoșani	Toți partenerii menționați în Planul județean	2014-2020	Analiza cu studiile necesare
6.2. Creșterea rolului serviciilor comunitare în intervenția primară și monitorizarea modului cum sunt respectate drepturile copilului.	- crearea unei metodologii la nivelul SPAS-urilor de identificare, intervenție și monitorizare a tuturor situațiilor de încălcare a drepturilor copilului, în vederea diminuării efectelor negative asupra dezvoltării acestora și prevenirii situațiilor de dificultate.	SPAS-uri DGASPC Botoșani	ONG-uri Unități școlare CCC-uri	2014-2020	Numărul schimburilor de experiență și promovarea practicilor pozitive

7. Asigurarea dreptului copilului la protecție împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
7.1. Accesibilizarea mijloacelor de raportare a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație și alte forme de violență asupra copilului.	<p>- derularea unor acțiuni de informare a populației și promovare a serviciului gratuit <i>Telefonul copilului</i> pentru semnalarea situațiilor de violență asupra copilului, respectiv numărul unic județean 0231.983 și numărul unic european de urgență pentru copii 116111;</p> <p>- diseminarea în rândul publicului larg a indicatorilor privind abuzul și neglijarea, precum și a celor care suspicionează o situație de exploatare, trafic și migrație ilegală a copiilor, în vederea facilitării raportărilor/ semnalărilor și a identificării rapide a copiilor la risc pentru o intervenție timpurie;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p> <p>Asociația Telefonul Copilului</p> <p>DPC</p> <p>DGASPC Botoșani</p>	<p>Mass-media</p> <p>ONG-uri</p> <p>SPAS-uri</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>ONG-uri</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>Inspectoratul de Poliție Județean Botoșani (IPJ)</p>	2014-2020	Numărul de activități prin care s-a promovat serviciul <i>Telefonul copilului</i>
7.2. Creșterea gradului de conștientizare a populației în general și a profesioniștilor în special cu privire la problematica violenței asupra copilului, în vederea prevenirii tuturor formelor de abuz, neglijare, exploatare, trafic și migrație ilegală.	<p>- sensibilizarea opiniei publice prin dezbateri și informări precum și sprijinirea derulării programelor privind problematica maltratării copilului, în scopul prevenirii diverselor forme de abuz, neglijare și exploatare a copilului, inclusiv a traficului de copii și a migrației ilegale, în toate mediile cu care se află în relație copilul: familie, școală, instituții de protecție, locuri de detenție, locuri de muncă,</p>	<p>UAT-uri</p> <p>DGASPC Botoșani</p> <p>ANITP -- Centrul regional Suceava</p>	<p>IPJ Botoșani</p> <p>ISJ Botoșani</p> <p>CCC-uri</p> <p>ONG-uri</p> <p>Echipa Intersectorială Locală Botoșani (EIL)</p> <p>Inspectoratul</p>	2014-2020	Numărul de programe de prevenire

	comunitate;			Teritorial de Muncă Botoșani (ITM)		
	- realizarea unor programe/activități de educare a părinților în spiritul disciplinării pozitive a copilului și evitării violenței asupra acestuia;	DGASPC Botoșani	ISJ Botoșani ONG-uri SPAS-uri	2014-2020	Nr. de programe/activități realizate Nr. de beneficiari	
	- derularea unor campanii de informare în școli asupra drepturilor și obligațiilor ce le revin copiilor în vederea conștientizării de către aceștia a riscurilor și mijloacelor de reacție urmare expunerii la diverse situații ce comportă un risc crescut de abuz, neglijare, exploatare, traficare, etc.	DGASPC Botoșani Agenția Națională împotriva Traficului de Persoane (ANTP) – Centrul Regional Suceava	EIL Botoșani ISJ Botoșani IPJ Botoșani	2014-2020	Număr de campanii de informare Nr. de copii beneficiari	
	- actualizarea și adaptarea metodologiei și instrumentelor de lucru specifice cazurilor de violență asupra copilului, în acord cu legislația specifică și noile forme de violență prin internet, mass-media etc.;	DGASPC Botoșani DPC	ONG-uri IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2014-2020	Metodologa și instrumentele de lucru specifice situațiilor de violență asupra copilului	
7.3. Creșterea eficienței serviciilor specializate de intervenție în cazurile de violență asupra copilului	- realizarea de activități (întruniri, dezbateri, participarea la seminarii, conferințe, etc.) care să vizeze îmbunătățirea intervenției specializate în situațiile de abuz, neglijare, exploatare, trafic, migrație ilegală și orice formă de violență asupra copilului;	DGASPC Botoșani EIL Botoșani	IPJ Botoșani ISJ Botoșani ITM Botoșani ONG-uri SPAS-uri	2014-2020	Nr. de activități realizate	

	<p>- încheierea convențiilor de colaborare între instituțiile relevante de pe plan județean în vederea dezvoltării metodologiei – cadru pentru prevenirea și intervenția rapidă, în echipă multidisciplinară și în rețea în cazurile de abuz, neglijare, exploatare și traficarea a copilului;</p> <p>- dezvoltarea și adaptarea procedurilor de lucru privind intervenția în situații de criză, în situația copiilor imigranți/familiilor cu copii imigranți, aflați pe teritoriul județului Botoșani, în conformitate cu acordurile internaționale sau alte acte normative în domeniu;</p>	<p>DGASPC Botoșani EIL Botoșani ANITP – Centrul Regional Suceava</p>	<p>ANITP – Centrul Regional Suceava IPJ Botoșani ISJ Botoșani ITM Botoșani ONG-uri</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Nr. de convenții de colaborare încheiate Obligațiile părților stabilite prin convenții</p>
<p>7.4. Reducerea consecințelor pe care violența asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) o antrenează în plan psihologic, social, medical juridic</p>	<p>- accelerarea procedurilor de intervenție în situațiile de violență asupra copilului (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și integrarea acestora într-o abordare interinstituțională unitară în scopul diminuării consecințelor negative și prevenirii revictimizării;</p> <p>- acordarea de servicii specializate, individualizate, copiilor victime ale violenței (abuz, neglijare, exploatare, trafic, violența în familie) și familiilor acestora;</p> <p>- derularea unor activități și servicii</p>	<p>DGASPC Botoșani IPJ Botoșani ANITP – Centrul Regional Suceava</p>	<p>SPAS-uri ISJ Botoșani ONG-uri CCC-uri EIL</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Colaborarea interinstituțională este rapidă și eficientă</p>
		<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>SPAS-uri ONG-uri DSP Botoșani DSP Botoșani</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Nr. de beneficiari de servicii specializate</p>
		<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>DSP Botoșani DSP Botoșani</p>	<p>2014-</p>	<p>Nr. de activități realizate cu</p>

	specifice (informare, consiliere, orientare, etc.) pentru agresori;	SPAS-uri	IPJ Botoșani ONG-uri	2020	agresorul
--	---	----------	-------------------------	------	-----------

8. Promovarea formării profesionale

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
8.1. Dezvoltarea resursei umane din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului	<p>- realizarea unui parteneriat cu furnizorii publici și privați în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului în scopul desfășurării unor programe de formare profesională care să ofere o pregătire adecvată și sistemică, precum și familiarizarea cu drepturile copilului pentru toți profesioniștii care interacționează cu copiii sau iau decizii care îi privesc ;</p> <p>- identificarea, redactarea și depunerea cererilor de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea resurselor umane prin formarea continuă a personalului de specialitate al Direcției ca solicitant eligibil în nume propriu sau ca partener al altor organizații</p> <p>- realizarea unor schimburi de bune practici între servicii sociale cu parteneri publici sau privați din alte județe sau alte state.</p>	DPC DGASPC Botoșani	ONG-uri acreditate pentru formarea de personal Asociații profesionale (colegii profesionale)	2014-2020	Toți profesioniștii salariați care interacționează cu copii beneficiază de formare în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

B.Subdomeniul de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți

9. Asigurarea tranziției de la îngrijirea instituțională a copilului la cea bazată pe familie și comunitate, în beneficiul copiilor care trăiesc în prezent în instituții, dar și pentru cei care trăiesc în cadrul comunităților, fiind lipsiți adeseori de sprijinul adecvat

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
9.1 Promovarea descentralizării serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie.	- coordonarea activității de asistență socială din cadrul SPAS-urilor de către DGASPC și asigurarea suportului metodologic (formare, informare, îndrumare, supervizare), în scopul creșterii calității serviciilor oferite de acestea; -sprijinirea comunităților locale pentru creșterea spiritului civic și activarea structurilor comunitare consultative în vederea implicării în activitățile de prevenire a separării copilului de familie;	DPC DGASPC Botoșani	UAT-uri SPAS-uri CCC-uri ONG-uri	2014- 2020	Metodologia privind coordonarea SPAS de către DGASPC
	-sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezentă activă în teren;	DGASPC Botoșani	UAT-uri SPAS-uri ONG-uri	2014- 2020	Metodologia de înființare, organizare și funcționare a structurilor comunitare consultative
	- sprijinirea programelor de formare a asistenților sociali/persoanelor cu atribuții de asistență socială de la nivelul comunităților locale și îndrumarea acestora în realizarea activităților de evaluare/diagnosticare, intervenție și monitorizare printr-o prezentă activă în teren;	DGASPC Botoșani ONG-uri	Parohiile locale UAT-uri SPAS-uri ONG-uri	2014- 2020	Toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială beneficiază de formare și îndrumare
	- sprijinirea autorităților locale pentru accesarea de fonduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii infrastructurii sociale în funcțiile de	DGASPC Botoșani ONG-uri	UAT-uri SPAS-uri	2014- 2020	Nr. de proiecte depuse de autoritățile locale în vederea obținerii de fonduri pentru investiții în infrastructura socială

	nevoile locale identificate (inclusiv module de tip familial care pentru îngrijire rezidențială);			CCC-uri		
	- promovarea și susținerea diversificării și înființării serviciilor integrate (sociale, medicale, educaționale) primare la nivelul comunităților locale (centre de consiliere și sprijin, centre de zi, etc.), în scopul reducerii ratei instituționalizării copiilor; de asemenea, dezvoltarea unor programe și practici specifice pentru intervenție în cazuistici care pot apărea în mod izolat în comunitate (de exemplu situații de inundații sau alte calamități naturale);	DGASPC Botoșani ONG-uri		UAT-uri SPAS-uri CCC-uri	2014- 2020	Numărul serviciilor comunitare nou înființate

10. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
10.1 Extinderea parteneriatului public-privat și permanentizarea dialogului cu organizațiile neguvernamentale	- realizarea unei baze permanente de comunicare a DGASPC Botoșani cu organizațiile neguvernamentale și alte organisme ale societății civile, în special asociații de copii și tineret; - colaborarea cu diverse ONG-uri și alți furnizori de servicii sociale în scopul stimulării atitudinii proactive din partea comunității și atragerii de sponsori pentru susținerea și stimularea copiilor din sistemul de	DGASPC Botoșani	ONG-uri ISJ Botoșani	2014- 2020	Includerea modalităților de comunicare permanentă cu organizațiile neguvernamentale în documentele interne ale instituției Nr. de protocoale de colaborare Nr. de copii susținuți financiar și materiale

	<p>protecție ori proveniți din medii sociale defavorizate și care obțin rezultate deosebite școlare, sportive, culturale, etc. (recompense, premii, rechizite, echipament sportiv, tabere, excursii, participarea la competiții/concursuri), precum și pentru finanțarea unor investiții pentru creșterea calității serviciilor destinate copiilor;</p>	<p>DGASPC Botoșani DPC</p>	<p>ONG - uri</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Ordinele Ministrului Muncii din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului</p>
<p>10.2 Creșterea calității serviciilor sociale pentru copil și familie</p>	<p>- colaborarea cu DPC pentru finalizarea și aprobarea ghidurilor metodologice de implementare a aplicării standardelor minime obligatorii în domeniul protecției copilului, precum și a altor legi și metodologii de prevenire și intervenție în cazurile de copii aflați în situații de risc;</p> <p>- perfecționarea managementului de caz ca metodă de lucru în cazurile de copii aflați în situații de risc social;</p> <p>- promovarea dezinstituționalizării și creării de servicii de protecție de tip familial a copiilor separați temporar de părinții lor, printr-un proces de închidere treptată a centrelor rezidențiale de tip vechi și crearea de structuri care să promoveze îngrijirea de tip familial (inclusiv în mediul comunitar);</p>	<p>DGASPC Botoșani DPC</p>	<p>ONG-uri UAT-uri SPAS-uri</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Închiderea tuturor centrelor de tip vechi/reorganizarea în unități de tip familial</p>

	<p>- colaborarea cu instituțiile responsabile publice și private în vederea dezvoltării și aprobării unei metodologii unitare, de diagnosticare, evaluare, intervenție și monitorizare, care să fie folosită de toți asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială în instrumentarea cazurilor care privesc copiii în situații de risc și familiile acestora;</p> <p>- diversificarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-2 ani, copilul cu dizabilități preluarea în regim de urgență);</p> <p>-dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, formare continuă, monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire a copiilor separați temporar de părinți;</p> <p>- asigurarea investițiilor de infrastructură necesare reorganizării/restructurării centrelor rezidențiale de tip clasic din structura DGASPC , respectiv "Elena Doamna" și "Sf. Nicolae" Trușești, "Dumbrava Minunată" Pomârla ;</p> <p>- asigurarea investițiilor de</p>	DGASPC Botoșani SPAS-uri	DPC ONG-uri	2014- 2020	Existența și folosirea de către asistenții sociali/persoanele cu atribuții de asistență socială a unor proceduri și instrumente unitare
	<p>- diversificarea și specializarea rețelei de asistenți maternali profesioniști pentru a răspunde nevoilor imediate, de urgență sau unor caracteristici deosebite ale copiilor protejați (copilul 0-2 ani, copilul cu dizabilități preluarea în regim de urgență);</p> <p>-dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, formare continuă, monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire a copiilor separați temporar de părinți;</p> <p>- asigurarea investițiilor de infrastructură necesare reorganizării/restructurării centrelor rezidențiale de tip clasic din structura DGASPC , respectiv "Elena Doamna" și "Sf. Nicolae" Trușești, "Dumbrava Minunată" Pomârla ;</p> <p>- asigurarea investițiilor de</p>	DGASPC Botoșani	ONG-uri UAT-uri SPAS-uri	2014- 2020	Date statistice: număr de asistenți maternali recrutați/formați, număr de copii plasați la acești asistenți maternali
	<p>-dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, formare continuă, monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire a copiilor separați temporar de părinți;</p> <p>- asigurarea investițiilor de infrastructură necesare reorganizării/restructurării centrelor rezidențiale de tip clasic din structura DGASPC , respectiv "Elena Doamna" și "Sf. Nicolae" Trușești, "Dumbrava Minunată" Pomârla ;</p> <p>- asigurarea investițiilor de</p>	DGASPC Botoșani	ONG-uri UAT-uri SPAS-uri	2014- 2020	Oferirea unor servicii de calitate copiilor plasați la un asistent maternal profesionist
	<p>-dezvoltarea rețelei de servicii, programe și activități de sprijin pentru asistenți maternali (recrutare, formare continuă, monitorizare) în vederea oferirii unui mediu familial adecvat de creștere și îngrijire a copiilor separați temporar de părinți;</p> <p>- asigurarea investițiilor de infrastructură necesare reorganizării/restructurării centrelor rezidențiale de tip clasic din structura DGASPC , respectiv "Elena Doamna" și "Sf. Nicolae" Trușești, "Dumbrava Minunată" Pomârla ;</p> <p>- asigurarea investițiilor de</p>	DGASPC Botoșani	DPC, MMFPSPV ONG-uri Potențiali finanțatori	2014- 2020	Unitățile rezidențiale corespund standardelor de calitate minime obligatorii

	Externalizarea/Contractarea unor servicii sociale ale DGASPC cu efect în reducerea costurilor de întreținere per beneficiar în condițiile ridicării calității serviciilor sociale oferite prin aport suplimentar al furnizorului privat.	DGASPC Botoșani	ONG-uri	2014-2020	Număr de contracte pentru externalizare/contractare de servicii sociale
10.3 Creșterea capacității instituției de a acorda servicii profesionalizate în scopul dezvoltării deprinderilor de viață independentă a copiilor/tinerilor	- dezvoltarea unor programe personalizate pentru copiii/tinerii aflați cu măsură de protecție specială în scopul dezvoltării capacităților de viață autonomă; - crearea unei structuri în cadrul instituției destinate activității ce are ca obiectiv dezvoltarea la copii a deprinderilor de viață independent și consiliere vocațională;	DGASPC/Botoșani	ONG-uri	2014-2020	Numărul de programe personalizate pentru copiii/tinerii
		DGASPC Botoșani	ONG-uri Alți parteneri	2014-2020	1 structură nou creată

11. Protecția grupurilor vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială (copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu handicap, HIV/SIDA și boli cronice grave/terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție)

Obiective operaționale	Activități	Responsabilități	Parteneri	Termen	Indicatori/Rezultate
11.1 Eradicarea fenomenului „copiii străzii” și asigurarea unor servicii de calitate copiilor identificați pe/în stradă	- dezvoltarea de programe specifice lucrului cu grupul țintă „copiii străzii” și familiile acestora (identificare, evaluare, intervenție, monitorizare); - crearea unei baze de date cu copiii străzii (copii identificați pe stradă/în stradă) în scopul monitorizării, evaluării și prevenirii recidivei;	DGASPC Botoșani SPAS-uri	DPC ONG-uri SPAS-uri IPJ Botoșani IJJ Botoșani	2014-2020 2014-2020	Intervenție specializată în situațiile de copii găsiți pe stradă/în stradă Existența unui sistem de control și monitorizare a fenomenului „copiii străzii”;

<p>11.2 Prevenirea delincvenței juvenile în rândul copiilor la risc, precum și a recidivei în cazul copiilor care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal.</p>	<p>- dezvoltarea, la nivelul serviciului de tip rezidențial pentru copiii care săvârșesc fapte penale și nu răspund penal din structura DGASPC, a unor programe specifice de consiliere psiho-socială pentru copil (susținere, valorizare, educare, încurajare spre schimbarea comportamentelor și interiorizarea valorilor morale, socializare, creșterea empatiei și a respectului față de ceilalți, etc.) și familiile acestora (responsabilizare, înțelegerea normelor sociale și modalități de educare a copilului în spiritul acestora, mijloace de disciplinare pozitivă și supraveghere, nevoile de bază ale copilului și rolul familiei în dezvoltarea psiho-emoțională și comportamentală a copilului etc.) în scopul reintegrării socio-familiale și prevenirii recidivei;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri ONG-uri SPAS-uri</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Existența unor proceduri de lucru eficiente pentru copiii care au săvârșit fapte penale și nu răspund penal și care au fost separați temporar de părinți</p> <p>Nr. de copii care nu au mai săvârșit fapte penale urmarea reintegrării</p>
<p>11.3 Creșterea</p>	<p>- realizarea de activități de prevenire a delincvenței juvenile în colaborare cu alte instituții responsabile (informare, educare, consiliere, etc.)</p>	<p>DGASPC Botoșani ISJ Botoșani SPAS-uri</p>	<p>IPJ Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani ONG-uri CCC-uri Consiliul Județean</p>	<p>2014-2020</p>	<p>Nr. de activități de prevenire a delincvenței juvenile</p> <p>Nr. de copii cu dizabilități care</p>

calității serviciilor de îngrijire a copiilor cu handicap	îmbunătățirea constantă a serviciilor specifice pentru copiii cu handicap din cele 6 case de tip familial-Complexul de case de tip familial-„Sf. Mina,, Botoșani precum și a serviciilor specializate din cadrul Complexului de servicii comunitare pentru copilul aflat în dificultate „Sf. Spiridon,, Botoșani;		Botoșani Fundatia SERA Romania Fundatia HHC Baia Mare	2020	beneficiază de serviciile celor două centre rezidențiale
	-dezvoltarea de servicii tip <i>echipe mobile</i> – care să acorde servicii de evaluare și recuperare pentru copiii cu dizabilități din mediu rural, copii care nu pot accesa serviciile județene;	DGASPC Botoșani	DGASPC Botoșani ONG-uri partenere DSP Botoșani	2014- 2020	Număr de echipe mobile funcționale Număr de copii cu dizabilități/nevoi speciale care pot beneficia de servicii de evaluare/recuperare acordate de către echipe mobile
1.5 Sprijinirea integrării socio-profesionale a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului, precum și a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar și a celor aflați în evidențele serviciului de probațiune	- corelarea activităților desfășurate în cadrul serviciilor rezidențiale din sistemul de protecție specială a copilului cu cele realizate de autoritățile publice și instituțiile care au atribuții privind integrarea socio-profesională a tinerilor după părăsirea sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționar custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, în baza prevederilor strategiei din domeniu, inclusiv prin încheierea unor protocoale de colaborare;	DGASPC Botoșani Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani Penitenciarul Botoșani AJOFM Botoșani	DPC IPJ Botoșani ISJ Botoșani	2014- 2020	Numărul de protocoale de colaborare între instituții
	-dezvoltarea unor acțiuni concrete de sprijin în vederea (re)inserției socio-	DGASPC Botoșani	DPC	2014- 2020	Nr. de activități realizate în scopul facilitării (re)inserției

	<p>profesionale a tinerilor care părăsesc sistemului de protecție, a tinerilor care părăsesc sistemul sancționator custodial și a celor aflați în evidențele serviciilor de probațiune, de tipul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - activități de consiliere vocațională și orientare profesională; - activități specifice creșterii autonomiei și de pregătire pentru viața independentă; - activități de consiliere motivațională și creșterea autodeterminării; - identificarea unei locuințe; - activități de formare profesională; - identificarea unui loc de muncă, inclusiv prin participarea la bursa locurilor de muncă; - medierea relațiilor cu angajatorul; - susținerea tinerilor pentru menținerea locului de muncă; - pregătirea și participarea tinerilor la simularea unor interviuri în vederea angajării. 	<p>Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul Botoșani Penitenciarul Botoșani AJOPM Botoșani</p>	<p>ONG-uri ISJ Botoșani</p>	<p>socio-profesionale a tinerilor Nr. de tineri beneficiari de programe de sprijin Nr. de tineri (re)integrați socio-profesional</p>
	<p>- Includerea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului în Programul de sprijin financiar realizat în parteneriat cu Fundația HHC România și alte ONG-uri, în scopul încurajării integrării și identificării mijloacelor de subsistență proprii și prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;</p>	<p>DGASPC Botoșani</p>	<p>ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor</p>	<p>2014-2020 Numărul de tineri care beneficiază de sprijin financiar</p>

	-Identificarea fondurilor nerambursabile naționale/ internaționale necesare implementării măsurilor de sprijin a tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție a copilului; -Accesarea unor linii de finanțare în colaborare cu ONG-uri sau alte organizații cu scopul dezvoltării unor unități de economie socială în care tinerii expuși marginalizării sociale să-și identifice un loc de muncă	DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2014- 2020	Numărul de tineri care beneficiază de sprijin financiar
		DGASPC Botoșani	ONG-uri/ Partenerii din cadrul proiectelor	2014- 2020	Numărul de tineri care vor lucra în unități de economie socială Număr unități de economie socială

p. Președinte,
Dan Constantin

Contrasemnează,
Alexandru Valentin COLBU